

คำนำ

คู่มือแนวทางการปฏิบัติงานบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเอกสารให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งรับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำทุกคน โดยเนื้อหาภายในเล่ม ประกอบด้วย สารสำคัญเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ด้านบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือคู่มือนี้จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งรับผิดชอบด้านบำเหน็จบำนาญข้าราชการและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างครบถ้วน ถูกต้อง รวดเร็ว ตามระเบียบกฎหมาย สร้างความพึงพอใจ ขวัญและกำลังใจให้แก่ข้าราชการและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนทายาทผู้มีสิทธิรับสวัสดิการด้านบำเหน็จบำนาญดังกล่าว

งานการเจ้าหน้าที่

สำนักปลัดเทศบาล

เมษายน ๒๕๕๙

สารบัญ

สิทธิประโยชน์ด้านบำเหน็จบำนาญข้าราชการและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. บำเหน็จบำนาญพนักงาน/ข้าราชการส่วนท้องถิ่น	๑
๑.๑ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๑
๑.๒ งบประมาณสำหรับสวัสดิการบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น	๑
๑.๓ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (กบท.)	๒
๑.๔ สิทธิประโยชน์เกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญ	๕
• หลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญปกติ	๕
• ประเภทของบำเหน็จบำนาญปกติ	๖
• เวลาราชการและการนับเวลาราชการปกติ	๖
• การนับเวลาราชการทวิคูณ	๗
• การนับเวลาราชการต่อเนื่องกรณีการกลับเข้ารับราชการใหม่	๘
๑.๕ แนวทางปฏิบัติและการคำนวณสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ	๙
• เงินเดือนที่ใช้สำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ	๙
• วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ	๙
• การขอรับบำเหน็จบำนาญปกติ	๙
• บำเหน็จบำนาญพิเศษ	๑๐
• บำเหน็จดำรงชีพ	๑๓
• บำเหน็จตกทอด	๑๔
๑.๖ การเสียชีวิตรับสวัสดิการด้านบำเหน็จบำนาญของทายาท	๑๗
๑.๗ เงินเพิ่มจากเงินบำนาญ	๑๘
๑.๘ เงินช่วยพิเศษ	๒๐
๑.๙ เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญ(ช.ค.บ.)	๒๐
๑.๑๐ การส่งจ่ายบำเหน็จบำนาญ	๒๔
๑.๑๑ การเบิกจ่ายบำเหน็จบำนาญ	๒๕
๑.๑๒ การตรวจสอบการจ่ายบำเหน็จบำนาญ	๒๖
๑.๑๓ การแสดงการดำรงชีวิตอยู่ของผู้รับบำนาญ	๒๖
๑.๑๔ การเปลี่ยนแปลงสถานที่รับบำนาญ	๒๗
๒. เงินทดแทนข้าราชการส่วนท้องถิ่นวิสามัญประจำการที่ออกจากราชการ	๒๗
๒.๑ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นวิสามัญประจำการที่มีสิทธิรับเงินทดแทน	๒๗
๒.๒ การจ่ายเงินทดแทนข้าราชการส่วนท้องถิ่นวิสามัญประจำการ	๒๗
๒.๓ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นวิสามัญประจำการผู้ไม่มีสิทธิได้รับเงินทดแทน	๒๘
๒.๔ งบประมาณในการจ่ายเงินทดแทนให้แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นวิสามัญประจำการ	๒๘

๓. บำเหน็จลูกจ้าง	๒๘
๓.๑ ลูกจ้างผู้มีสิทธิรับบำเหน็จ	๒๘
๓.๒ สิทธิประโยชน์ด้านบำเหน็จของลูกจ้าง	๒๘
• บำเหน็จปกติ	๒๘
• บำเหน็จพิเศษ	๓๐
• บำเหน็จรายเดือน	๓๑
• บำเหน็จพิเศษรายเดือน	๓๑
• บำเหน็จตกทอด	๓๑
๔. ผังภาพแสดงสิทธิประโยชน์บำเหน็จบ้านานัญข้าราชการส่วนท้องถิ่น	๓๓
• ข้าราชการ/พนักงาน และลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๓๔
• ตำแหน่งครูครุถ่ายโอน ครูผู้ดูแลเด็ก	๓๕
• ตำแหน่งครูถ่ายโอน/บุคลากรทางการศึกษาที่เป็นสมาชิก กบข.	๓๖
• ข้าราชการถ่ายโอน เป็นสมาชิก กบข.	๓๗

สิทธิประโยชน์ด้านบำเหน็จบำนาญข้าราชการและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. บำเหน็จบำนาญพนักงาน/ข้าราชการส่วนท้องถิ่น

๑.๑ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๐ คือ กฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อกำหนดสิทธิประโยชน์ด้านบำเหน็จบำนาญให้แก่พนักงาน/ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ พนักงานเทศบาล พนักงานเมืองพัทยา พนักงานส่วนตำบลและข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยพระราชบัญญัติดังกล่าวได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาโดยตลอด เพื่อให้พนักงาน/ข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้รับสิทธิประโยชน์ด้านบำเหน็จบำนาญเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยกฎหมายฉบับล่าสุดที่แก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของพนักงาน/ข้าราชการส่วนท้องถิ่น คือ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๖

นอกเหนือจากพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ดังกล่าวแล้วยังมีระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบำเหน็จบำนาญของพนักงาน/ข้าราชการส่วนท้องถิ่นอีกหลายฉบับ อาทิ กฎกระทรวงกำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๖ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๒ งบประมาณสำหรับสวัสดิการบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

สำหรับกรณีเงินบำเหน็จบำนาญของพนักงาน/ข้าราชการส่วนท้องถิ่น จะเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณที่แตกต่างกันตามประเภทตำแหน่ง ดังนี้

๑.๒.๑ ตำแหน่งครู ครูที่ถ่ายโอน ครูผู้ดูแลเด็ก

สิทธิสวัสดิการด้านบำเหน็จบำนาญ จะเบิกจ่ายจากเงินอุดหนุนทั่วไป ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะตั้งไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายการเงินอุดหนุนสำหรับการจัดการศึกษาภาคบังคับ (บำเหน็จบำนาญ) ซึ่งเมื่อสำนักงบประมาณแจ้งอนุมัติวงเงินอุดหนุนนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะดำเนินการโอนจัดสรรงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยโอนจัดสรรงบประมาณผ่านระบบ e-LAAS

ยกเว้น กรณีเงินเพิ่มร้อยละ ๒๕ จากเงินบำนาญและเงินช่วยพิเศษ ๓ เท่า ในส่วนของเงินเพิ่มร้อยละ ๒๕ จากเงินบำนาญของข้าราชการบำนาญตำแหน่งครู ให้เบิกจ่ายจากเงินส่งสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (กบท.) ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งจ่ายในงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือกรณีงบประมาณดังกล่าวตั้งไว้ไม่พอจ่าย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแจ้งจังหวัดเพื่อดำเนินการขออนุมัติโอนเงินจาก กบท. มาเพิ่มเพื่อจ่ายให้แก่ข้าราชการบำนาญตำแหน่งครู หรือทายาท หรือผู้มีสิทธิต่อไป

๑.๒.๒ ตำแหน่งอื่น

สิทธิสวัสดิการด้านบำเหน็จบำนาญของพนักงาน/ข้าราชการส่วนท้องถิ่นตำแหน่งอื่น ยกเว้น ตำแหน่งครู ครูผู้ดูแลเด็ก ครูถ่ายโอน และข้าราชการถ่ายโอน ให้เบิกจ่ายจากเงินส่งสมทบ กบท. ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งจ่ายในงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือกรณีงบประมาณดังกล่าว ตั้งไว้ไม่พอจ่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแจ้งจังหวัดเพื่อดำเนินการขออนุมัติโอนเงินจาก กบท. มาเพิ่มเพื่อจ่ายต่อไป **ยกเว้น กรณี เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญ (ช.ค.บ.) และ เงินช่วยพิเศษ ๓ เท่า ในส่วนของเงิน ช.ค.บ.** ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งตั้งจ่ายในรายจ่ายงบกลาง ประเภทรายจ่ายตามข้อผูกพัน รายการเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญ

๒

๑.๒.๓ ข้าราชการถ่ายโอนตำแหน่งอื่น

สิทธิสวัสดิการด้านบำเหน็จบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่นตำแหน่งอื่นที่ถ่ายโอนจากส่วนราชการตามภารกิจถ่ายโอนต่าง ๆ ยกเว้นตำแหน่งครูถ่ายโอน จะเบิกจ่ายโดยแบ่งส่วนการรับภาระจ่ายคำนวณตามระยะเวลาราชการ โดยสัดส่วนที่คำนวณจากเวลาราชการที่เป็นข้าราชการพลเรือนจะเบิกจ่ายจากเงินอุดหนุนทั่วไป ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะตั้งไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายการเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการถ่ายโอนบุคลากร และสำหรับสัดส่วนที่เหลือที่คำนวณจากเวลาราชการที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้เบิกจ่ายจากเงินส่งสมทบ กบท. ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งจ่ายในงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือกรณีงบประมาณดังกล่าวตั้งไว้ไม่พอจ่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแจ้งจังหวัดเพื่อดำเนินการขออนุมัติโอนเงินจาก กบท. มาเพิ่มเพื่อจ่ายต่อไป **ยกเว้น กรณี เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญ (ช.ค.บ.) และ เงินช่วยพิเศษ ๓ เท่า ในส่วนของเงิน ช.ค.บ.** ให้เบิกจ่ายจากเงินอุดหนุนทั่วไป รายการเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการถ่ายโอนบุคลากรโดยไม่ต้องแบ่งส่วนการรับภาระ

๑.๓ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (กบท.)

ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ กำหนดให้มีกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (กบท.) เพื่อเป็นหลักประกันในการรับภาระการจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญให้แก่พนักงาน/ข้าราชการส่วนท้องถิ่นทุกตำแหน่ง ยกเว้น ตำแหน่งครู ครูที่ถ่ายโอน ครูผู้ดูแลเด็ก (จ่ายจากเงินอุดหนุนทั่วไปดังกล่าวแล้วตามข้อ ๑.๒.๑) และข้าราชการถ่ายโอนตำแหน่งอื่นในสังกัด ส่วนที่คำนวณเวลาราชการที่เป็นข้าราชการพลเรือน (จ่ายจากเงินอุดหนุนทั่วไปดังกล่าวตามข้อ ๑.๒.๓)

๑.๓.๑ แหล่งที่มาของเงิน กบท.

แหล่งที่มาของเงิน กบท. ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๗ และ ข้อ ๘ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องหักเงินจากประมาณการรายรับในงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามอัตราที่กำหนดโดยกฎกระทรวงไม่เกินร้อยละ ๓ ของประมาณการรายรับ โดยไม่นำรายรับประเภทพันธบัตร เงินกู้ เงินที่มีผู้อุทิศให้ หรือเงินอุดหนุนมารวมคำนวณ เงินส่งสมทบ กบท. นี้ ให้ตั้งจ่ายในรายจ่ายงบกลาง ประเภทรายจ่ายตามข้อผูกพัน รายการ “เงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น” ปัจจุบันอัตราการส่งเงินสมทบ กบท. เป็นไปตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความใน พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเงินสมทบ กบท. ในอัตราร้อยละ ๑ ยกเว้นเทศบาลและเมืองพัทยา ให้ส่งในอัตราร้อยละ ๒ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป โดยก่อนนำเงินส่งสมทบ กบท. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหักเงินเพื่อจ่ายเป็นบำเหน็จบำนาญให้แก่พนักงาน/ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือผู้มีสิทธิก่อนส่วนที่เหลือให้ส่งสำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ภายในเดือนธันวาคมของปีงบประมาณ

๑.๓.๒ แนวทางการส่งเงินสมทบ กบท.

(๑) การส่งเงินสมทบ กบท. ประจำปีงบประมาณ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำหนังสือนำส่งเช็ค แคชเชียร์เช็ค หรือตัวแลกเงิน ชีตคร่อมส่งจ่ายในนาม “กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น” โดยหนังสือนำส่งจะต้องระบุไว้โดยชัดเจนด้วยว่าเป็นเงินส่งสมทบ กบท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ไต งบประมาณตั้งจ่ายเท่าใด หักจ่ายเป็นบำเหน็จและหรือบำนาญรายใด แต่ละรายเป็นจำนวนเงินเท่าใด รวมเงินหักจ่ายบำเหน็จบำนาญเท่าใด แล้วรายงานให้จังหวัดทราบทุกครั้งที่มีการนำส่งเงินสมทบ กบท. ด้วย

๓

(๒) การหักเงินก่อนส่งสมทบ กบท.

☆ รายการดังต่อไปนี้ (ถ้ามี) สามารถ นำไปหักออกจากเงินส่งสมทบ กบท.

- เงินบำเหน็จ เงินบำนาญ เงินบำนาญพิเศษ และเงินบำเหน็จดำรงชีพของข้าราชการส่วนท้องถิ่นตำแหน่งอื่นทุกตำแหน่งยกเว้นตำแหน่งครู ครูผู้ดูแลเด็ก
- เงินบำเหน็จ เงินบำนาญ เงินบำนาญพิเศษ และเงินบำเหน็จดำรงชีพของข้าราชการถ่ายโอน เฉพาะส่วนที่จ่ายจากเงินส่งสมทบ กบท. (ตำแหน่งอื่นทุกตำแหน่งยกเว้นตำแหน่งครูถ่ายโอน)
- เงินเพิ่มร้อยละ ๒๕ จากเงินบำนาญ (ตำแหน่งอื่นและตำแหน่งครู)
- เงินบำเหน็จตกทอดของข้าราชการบำนาญ และของข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งถึงแก่ความตายระหว่างรับราชการ (ตำแหน่งอื่นทุกตำแหน่ง ยกเว้นตำแหน่งครู ครูผู้ดูแลเด็ก)
- เงินบำเหน็จตกทอดของข้าราชการบำนาญถ่ายโอน และของข้าราชการถ่ายโอน ซึ่งถึงแก่ความตายระหว่างรับราชการเฉพาะส่วนที่จ่ายจากเงินส่งสมทบ กบท. (ตำแหน่งอื่นทุกตำแหน่ง ยกเว้นตำแหน่งครูถ่ายโอน)
- เงินช่วยพิเศษ ๓ เท่า ของเงินบำนาญและเงินเพิ่มร้อยละ ๒๕ จากเงินบำนาญตำแหน่งอื่น

- เงินช่วยเหลือพิเศษ ๓ เท่า ของเงินบำนาญข้าราชการถ่ายโอนเฉพาะส่วนที่จ่ายจากเงินส่งสมทบ กบท.

- เงินช่วยเหลือพิเศษ ๓ เท่า ของเงินเพิ่มร้อยละ ๒๕ จากเงินบำนาญตำแหน่งครู

☆ รายการดังต่อไปนี้ (ถ้ามี) ไม่สามารถ นำไปหักออกจากเงินส่งสมทบ กบท.

- เงินบำเหน็จ เงินบำนาญ เงินบำนาญพิเศษ และเงินบำเหน็จดำรงชีพตำแหน่งครู และครูถ่ายโอน ซึ่งต้องเบิกจ่ายจากเงินอุดหนุน

- เงินบำเหน็จ เงินบำนาญ เงินบำนาญพิเศษ และเงินบำเหน็จดำรงชีพของข้าราชการถ่ายโอนเฉพาะส่วนที่จ่ายจากเงินอุดหนุน

- เงินบำเหน็จ เงินบำเหน็จรายเดือน เงินบำเหน็จพิเศษ เงินบำเหน็จพิเศษรายเดือนและเงินบำเหน็จตกทอดของลูกจ้างประจำ ตำแหน่งภารโรงโรงเรียน ซึ่งต้องเบิกจ่ายจากเงินอุดหนุน

- เงินบำเหน็จ เงินบำเหน็จรายเดือน เงินบำเหน็จพิเศษ เงินบำเหน็จพิเศษรายเดือนและเงินบำเหน็จตกทอดของลูกจ้างประจำตำแหน่งอื่น ซึ่งต้องจ่ายจากงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ ลักษณะค่าตอบแทน หรือหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดทำงบประมาณตามรูปแบบของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ต้องจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายงบกลาง

- เงินบำเหน็จ เงินบำเหน็จรายเดือน เงินบำเหน็จพิเศษ เงินบำเหน็จพิเศษรายเดือนและเงินบำเหน็จตกทอดของลูกจ้างประจำถ่ายโอน ซึ่งแบ่งสัดส่วนจ่ายโดยจ่ายจากเงินอุดหนุนและเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญ (ช.ค.บ.) ตำแหน่งอื่น ซึ่งต้องจ่ายจากงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายจ่ายงบกลาง ประเภทรายจ่ายตามข้อผูกพัน

- เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญ (ช.ค.บ.) ตำแหน่งครู ครูถ่ายโอนและข้าราชการถ่ายโอน ซึ่งจ่ายจากเงินอุดหนุน

- เงินช่วยเหลือพิเศษ ๓ เท่าของเงินบำนาญ และเงิน ช.ค.บ. ตำแหน่งครู ครูถ่ายโอน ซึ่งจ่ายจากเงินอุดหนุน

- เงินช่วยเหลือพิเศษ ๓ เท่าของเงินบำนาญข้าราชการถ่ายโอน เฉพาะส่วนที่รัฐบาลรับภาระ และเงินช่วยเหลือพิเศษ ๓ เท่าของเงิน ช.ค.บ. ข้าราชการถ่ายโอน ซึ่งจ่ายจากเงินอุดหนุน

๔

- เงินช่วยเหลือพิเศษ ๓ เท่าของเงิน ช.ค.บ. และเงินช่วยเหลือพิเศษ ๓ เท่าของเงินเดือนสุดท้ายของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ตำแหน่งอื่น) ซึ่งถึงแก่ความตายระหว่างรับราชการ ซึ่งต้องจ่ายจากงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- เงินช่วยเหลือพิเศษ ๓ เท่าของเงินเดือนสุดท้ายของครู ครูถ่ายโอนและข้าราชการถ่ายโอน ซึ่งถึงแก่ความตายระหว่างรับราชการ ซึ่งต้องจ่ายจากเงินอุดหนุน

(๓) กรณีข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีจัดทำไม่แล้วเสร็จ

กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่สามารถส่งเงินสมทบได้ภายในเดือนธันวาคมเนื่องจากการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปียังไม่แล้วเสร็จ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ประมาณการรายรับตามข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงมาเพื่อคำนวณส่งเงินสมทบ กบท. ไปพลาง

ก่อน และหากข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีมีการประกาศใช้เมื่อใด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเงินสมทบ กบท. เพิ่มเติมในส่วนที่ขาดพร้อมสำเนาเอกสารประมาณการรายรับประกอบข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สำนักงาน กบท. ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้มีการประกาศใช้ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ ฯ

(๔) กรณีมีการตราข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการตราข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดส่งเงินสมทบ กบท. เพิ่มเติมด้วย โดยเฉพาะการตราข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ตั้งแต่ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป ในการคำนวณส่งเงินสมทบ กบท. เพิ่มเติม ให้คำนวณจากยอดประมาณการรายรับ (ตามรูปแบบของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ e-LAAS) มิใช่ใช้ยอดรายรับจริงที่เพิ่มขึ้นเป็นฐานการคำนวณดังเช่นการส่งเงินสมทบ กบท. ตามข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมในปีก่อน ๆ ที่ผ่านมา ทั้งนี้ เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๕/ว ๑๒๖๔ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗

(๕) การส่งเงินสมทบ กบท. กรณี อบต. เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาล

ก. กรณีที่ อบต. ได้ประกาศใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ก่อนวันที่ได้รับการจัดตั้งเป็นเทศบาลตามประกาศกระทรวงมหาดไทย การจัดส่งเงินสมทบ กบท. ให้คำนวณในอัตราร้อยละ ๑

หากเมื่อใดมีการประกาศใช้เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีในปีที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะอีก ซึ่งเทศบัญญัติ ฯ ที่ประกาศใช้นั้นมีประมาณการรายรับรายการใดสูงกว่าข้อบัญญัติ ฯ เดิมตามวรรคแรก จะต้องส่งเงินสมทบ กบท. เพิ่มเติม โดยคำนวณในอัตราร้อยละ ๒ เฉพาะประมาณการรายรับส่วนที่เพิ่มสูงขึ้น (ยกเว้น ประมาณการรายรับรายการพันธบัตร เงินกู้ เงินที่มีอุทิศให้และเงินอุดหนุน)

ข. กรณีที่ อบต. ได้รับการจัดตั้งเป็นเทศบาลตามประกาศกระทรวงมหาดไทยแล้ว แต่ในปีงบประมาณถัดมายังมิได้มีการประกาศใช้เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยยังคงใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายของ อบต. ประจำปีที่ผ่านมาเบิกจ่ายไปพลางก่อนนั้น ในการคำนวณการส่งเงินสมทบ กบท. ให้คำนวณในอัตราร้อยละ ๒ ของประมาณการรายรับตามข้อบัญญัติ ฯ เดิม สำหรับงบประมาณส่วนที่ตั้งไว้ซึ่งมีไม่เพียงพอให้พิจารณาดำเนินการส่งเงินสมทบ กบท. เพิ่มเติม ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และดำเนินการตามข้อ ก วรรคสองแล้วแต่กรณีด้วย

(๖) การส่งเงินสมทบ กบท. กรณี มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการ

กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการ เช่น กิจกรรมประปา กิจกรรมขนส่ง ฯลฯ ซึ่งจัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติแยกจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีจะต้องดำเนินการจัดส่งเงินสมทบ กบท. ในส่วนนี้ด้วย โดยไม่ต้องนำประมาณการรายรับประเภทเงินงบประมาณทั่วไปช่วยเหลืองบประมาณเฉพาะการ ซึ่งตั้งไว้ในงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการมารวมเป็นฐานในการคำนวณ

๕

๑.๓.๓ การขอโอนเงิน กบท. เพื่อจ่ายบำเหน็จบำนาญ

ในกรณีที่จำนวนเงินเพื่อจ่ายเป็นบำเหน็จบำนาญให้แก่พนักงาน/ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือผู้มีสิทธิสูงกว่าเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องส่งสมทบ กบท. หรือกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเงิน

สมทบ กบท. แล้ว แต่ปรากฏว่ามีรายการต้องจ่ายบำเหน็จบำนาญเกิดขึ้นภายหลัง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายงานจังหวัดเพื่อแจ้งไปยังสำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อเสนอคณะกรรมการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติโอนเงิน กบท. ไปเพิ่มให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจ่ายให้แก่พนักงาน/ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือผู้มีสิทธิต่อไป

๑.๓.๔ การคืนเงินเหลือจ่ายส่งกองทุน ฯ

กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้หักเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญไว้จ่ายเป็นเงิน บำเหน็จบำนาญทั้งปีแล้ว ปรากฏว่ามีเงินดังกล่าวเหลือจ่าย ทั้งนี้ อาจจะเป็นกรณีที่ในระหว่างปีข้าราชการส่วน ท้องถิ่นผู้รับบำนาญขอย้ายสถานที่รับบำนาญหรือมีข้าราชการบำนาญรายใดถึงแก่ความตาย ทำให้มีภาระในการ จ่ายบำนาญน้อยลง เมื่อถึงวันสิ้นปีหากมีเงินเหลือจ่ายเป็นจำนวนเท่าใด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องนำส่ง สำนักงาน กบท. แล้วรายงานจังหวัดทราบด้วย

๑.๔ สิทธิประโยชน์เกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญ

สิทธิประโยชน์เกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น เป็นสิทธิประโยชน์ที่ให้แก่ข้าราชการส่วน ท้องถิ่นที่รับราชการครบ ๑ ปีบริบูรณ์ โดยเมื่อพ้นหรือออกจากราชการด้วยเหตุและระยะเวลา ตามที่กฎหมาย กำหนด จะมีสิทธิได้รับเงินตอบแทนจากการที่ปฏิบัติหน้าที่ สิทธิดังกล่าวประกอบด้วย

๑. บำเหน็จปกติ

๒. บำนาญปกติ

๓. บำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพหรือบำเหน็จพิเศษ (จ่ายให้แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ต้องพ้นจาก ราชการเพราะเหตุทุพพลภาพอันเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ นอกเหนือจากสิทธิในการรับบำเหน็จบำนาญ ปกติ)

๔. บำนาญพิเศษ (จ่ายให้แก่ทายาทกรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นเสียชีวิตระหว่างการปฏิบัติหน้าที่เสี่ยงภัย หรือนอกเขตพื้นที่ตั้งสำนักงาน)

๕. บำเหน็จดำรงชีพ

๖. บำเหน็จตกทอด (จ่ายให้แก่ทายาทกรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือผู้รับบำนาญที่เสียชีวิตหรือกรณีไม่ มีทายาทตามกฎหมาย ให้จ่ายแก่บุคคลที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือผู้รับบำนาญที่เสียชีวิตแสดงเจตนาไว้)

๗. เงินเพิ่มจากเงินบำนาญ

๘. เงินช่วยพิเศษ (จ่ายให้แก่บุคคลที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือผู้รับบำนาญที่เสียชีวิต ระบุไว้ในหนังสือ แสดงเจตนาให้เป็นผู้มีสิทธิรับ หรือผู้มีสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดกรณีไม่ได้มีการแสดงเจตนาไว้)

๙. เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญ (ช.ค.บ.)

๑.๔.๑ หลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญปกติ

๑) สิทธิในบำเหน็จหรือบำนาญเป็นสิทธิเฉพาะตัวโอนไม่ได้ และก่อนออกจากราชการต้องได้รับ เงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

๒) ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติ ได้แก่

- ผู้ถูกไล่ออกจากราชการเพราะมีความผิด

- ผู้ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ครบ ๑ ปีบริบูรณ์

๓) สิทธิในการขอรับบำเหน็จบำนาญปกติมีอายุความ ๓ ปี

๔) ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่พ้นหรือออกจากราชการ โดยมีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญปกติ ด้วยเหตุตามความในมาตรา ๑๒ คือ เหตุทดแทน เหตุทุพพลภาพ เหตุสูงอายุ และเหตุรับราชการนาน

- กรณีเวลาราชการ (รวมทวีคูณ) ไม่ถึง ๑๐ ปีบริบูรณ์ มีสิทธิได้บำเหน็จ
- กรณีเวลาราชการ (รวมทวีคูณ) ตั้งแต่ ๑๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีสิทธิได้บำนาญ
- กรณีที่มีสิทธิได้บำนาญ จะยื่นคำขอรับบำเหน็จแทนก็ได้

๕) ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ลาออกจากราชการด้วยสมัครใจ โดยไม่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญปกติ ด้วยเหตุตามความในมาตรา ๑๒

- กรณีเวลาราชการ (รวมทวีคูณ) ครบ ๑๐ ปีบริบูรณ์แล้ว มีสิทธิได้รับบำเหน็จ
- ถ้ามีเวลาราชการ (รวมทวีคูณ) ไม่ครบ ๑๐ ปีบริบูรณ์ ไม่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญใดๆ เลย

๖) เมื่อได้แจ้งการคำนวณบำเหน็จบำนาญปกติให้ผู้มีสิทธิรับทราบล่วงหน้า ๒ ปีแล้วให้ถือว่าการคำนวณนั้นเป็นอันเด็ดขาด

๑.๔.๒ ประเภทของบำเหน็จบำนาญปกติ

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ดังนี้

๑. เหตุทดแทน

กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งออกจากราชการเพราะเลิกหรือยุบตำแหน่ง หรือไปดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือซึ่งมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด ซึ่งกรณีการออกจากราชการด้วยเหตุทดแทน จะมีได้ก็แต่กรณีราชการสั่งให้ออกจากราชการเท่านั้น ไม่ใช่ลาออกด้วยความสมัครใจของตนเอง

๒. เหตุทุพพลภาพ

กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ป่วยเจ็บทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจแสดงความเห็นว่า ไม่สามารถที่จะรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งปฏิบัติอยู่นั้นต่อไปได้ การออกจากราชการด้วยเหตุนี้จะเป็นกรณีที่ลาออกเองหรือทางราชการสั่งให้ออกก็ได้

๓. เหตุสูงอายุ

กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้ว ต้องพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุ หรือกรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีอายุครบ ๕๐ ปีบริบูรณ์แล้ว ประสงค์จะลาออกจากราชการและผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุได้

๔. เหตุรับราชการนาน

กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ ๓๐ ปีบริบูรณ์แล้ว มีสิทธิที่จะลาออกจากราชการด้วยเหตุรับราชการนาน กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์แล้ว ประสงค์จะลาออกจากราชการและผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนานได้

๑.๔.๓ เวลาราชการและการนับเวลาราชการปกติ

๑) การพ้นจากราชการเนื่องจากการเกษียณอายุ

กฎหมายกำหนดให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้ว เป็นอันพ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่อายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์นั้น โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุของข้าราชการส่วนท้องถิ่น และให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ควบคุมเกษียณอายุยื่นบัญชีรายชื่อข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จบำนาญซึ่งจะมีอายุครบครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในปีงบประมาณถัดไป ต่อคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

๗

๒) การนับเวลาเพื่อคำนวณอายุของบุคคล

การนับอายุให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่เกิด ตามมาตรา ๑๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เช่น กรณีเกิดวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ จะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ และเป็นผลให้บุคคลผู้นั้นพ้นจากราชการ ตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ สำหรับผู้ที่เกิดวันที่ ๒ ตุลาคม จะครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ในวันที่ ๑ ตุลาคม ดังนั้นจะเกษียณอายุราชการในวันที่ ๓๐ กันยายนของปีถัดไป จึงทำให้มีสิทธิรับราชการต่อไปได้อีก ๑ ปี

๓) การนับเวลาราชการ

- การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับแต่วันรับราชการและรับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน แต่ต้องไม่ก่อนวันที่มีอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์เป็นต้นไป

- ผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนทหารกองประจำการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารให้มีสิทธิ นับเวลาราชการตั้งแต่วันขึ้นทะเบียนกองประจำการเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

- กรณีที่มีการลาป่วย หรือลา หรือต้องพักราชการ ได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนเต็ม เมื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับเหมือนเต็มเวลาราชการ และในกรณีที่ได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนไม่เต็ม เมื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับเวลาตามส่วนแห่งเงินเดือนที่ได้รับ และถ้าไม่ได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนจะไม่นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ แต่ทั้งนี้ มิได้หมายความรวมถึงผู้ที่มิได้อยู่รับราชการด้วยเหตุที่ถูกลงทัณฑ์ทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยวินัยตำรวจ

- กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับการคัดเลือกหรือได้สอบคัดเลือกให้ไปดูงานหรือศึกษาวิชาในต่างประเทศ และให้นับเวลาดังกล่าวสำหรับบำเหน็จบำนาญในระหว่างนั้นเหมือนเต็มเวลาราชการ

- เวลาราชการสำหรับบำเหน็จบำนาญให้นับแต่จำนวนปี เศษของปีถ้าถึงครึ่งปี (๖ เดือน) ให้นับเป็น ๑ ปี และสำหรับเดือน หรือวัน ให้คำนวณตามวิธีการจ่ายเงินเดือน และให้นับ ๑๒ เดือน เป็น ๑ ปี สำหรับจำนวนวัน ถ้ามีรวมกันหลายระยะให้นับ ๓๐ วัน เป็น ๑ เดือน

๑.๔.๔ การนับเวลาราชการทวีคูณ

๑) ข้าราชการท้องถิ่น มีสิทธินับเวลาราชการที่ปฏิบัติราชการเป็นทวีคูณ ดังนี้

- กรณีกระทำหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินให้นับเวลาราชการที่ปฏิบัติราชการตามคำสั่งเป็นทวีคูณ

- กรณีที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกในพื้นที่ใด ให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจพิจารณาให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึคนั้นเป็นทวีคูณ

- ถ้าผู้ใดมีเวลาราชการทวิคูณในเวลาเดียวกันหลายประการ ให้นำเวลาระหว่างนั้นเป็นทวิคูณแต่ประการเดียว

๒) ประกาศใช้กฎอัยการศึก บางกรณีได้มีการประกาศใช้ทั่วประเทศ แต่ต่อมาก็ได้มีการยกเลิก และคงให้มีการใช้ประกาศใช้กฎอัยการศึกต่อไปเป็นบางพื้นที่

ประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วประเทศ มีดังนี้

- ตั้งแต่วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๑๙ ถึงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๒๐ รวม ๓ เดือน
  - ตั้งแต่วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ ถึงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๓๔ รวม ๒ เดือน ๘ วัน
- ประกาศใช้กฎอัยการศึกบางพื้นที่ที่มีช่วงเวลา จากจังหวัดนั้น ๆ ที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก
- ตั้งแต่วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๓๔ ถึงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ รวม ๗ ปี ๖ เดือน

๑๐ วัน

๘

- ตั้งแต่วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๑ ถึงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ รวม ๒ ปี - เดือน ๓ วัน

- ตั้งแต่วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๗ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๘ รวม ๑ ปี ๖ เดือน ๑๗ วัน

- ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๗ ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๘ รวม ๑ ปี ๕ เดือน ๒๖ วัน

การนับเวลาราชการทวิคูณที่แท้จริง ต้องหักวันที่มิได้ปฏิบัติราชการประจำในวันที่ประกาศใช้กฎอัยการศึก เช่น วันลาป่วย วันลากิจ วันลาคลอดบุตร เป็นต้น

๑.๔.๕ การนับเวลาราชการต่อเนื่องกรณีการกลับเข้ารับราชการใหม่

๑) กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ นับแต่วันที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ ใช้บังคับ คือ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ เป็นต้นไป ให้นำเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตอนก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังได้ เว้นแต่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้น ถูกปลดออกหรือไล่ออกจากราชการเนื่องจากกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญจากการรับราชการตอนก่อนออกจากราชการ

๒) กรณีจะนับเวลาราชการต่อเนื่องสำหรับการกลับเข้ารับราชการใหม่ ถ้าข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นได้รับบำเหน็จบำนาญไปแล้ว ให้พิจารณาดังนี้

กรณีรับบำเหน็จ

กรณีรับบำเหน็จไปแล้วต้องคืน บำเหน็จที่ได้รับพร้อมดอกเบี้ย ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับระยะเวลาในการคืนบำเหน็จข้าราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อนับเวลาราชการต่อเนื่อง ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ สารสำคัญโดยสรุปคือ

- คินภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่กลับเข้ารับราชการ คิดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ๑๒ เดือน ของบุคคลทั่วไปของธนาคารออมสินในปีนั้น ๆ เป็นเกณฑ์โดยไม่ต้องนำดอกเบี้ยมาทบต้น โดยเริ่มคิดตั้งแต่วันที่ได้รับบำเหน็จเป็นต้นไปจนถึงวันก่อนวันที่กลับเข้ารับราชการ

- สามารถทำหนังสือขอผ่อนผันเวลาคินหากไม่สามารถคินภายใน ๙๐ วัน แต่คิดดอกเบี้ยเพิ่มร้อยละ ๗.๕ ต่อปีสำหรับเวลาที่เกิน

- กรณีไม่ยื่นเรื่องขอคินภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่กลับเข้ารับราชการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจอนุมัติและถ้าสาเหตุการคินล่าช้าเกิดจากตัวข้าราชการเอง จะคิดดอกเบี้ยเพิ่มอีกร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ตั้งแต่วันที่กลับจนถึงวันที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับเงินคินครบถ้วน

- กรณีถ้าเดิมไม่ได้เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ให้ส่งบำเหน็จพร้อมดอกเบี้ยคินให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดที่กลับเข้ารับราชการใหม่

- เงินบำเหน็จและดอกเบี้ยที่ส่งคืน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำส่ง สำนักงาน กบพ. ทันทีพร้อมหลักฐานรายละเอียดประกอบการส่งคืนเงินบำเหน็จตามวิธีการส่งเงินสมทบ

- สิทธิการนับเวลาราชการต่อเนื่อง มีผลต่อเมื่อได้คินเงินบำเหน็จและดอกเบี้ยครบถ้วนแล้ว

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์นี้ ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงมหาดไทยเป็นราย ๆ ไป

๙

กรณีรับบำนาญ

- ให้งดจ่ายบำนาญตลอดเวลาที่กลับเข้ารับราชการใหม่นั้น โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ แจ่งไปยังเจ้าสังกัดที่ผู้นั้นรับบำนาญอยู่เพื่องดการจ่ายบำนาญ

- ถ้าประสงค์จะรับบำนาญต่อไป จะต้องมียกข้อแจ่งความประสงค์ต่อเจ้าสังกัดที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันกลับเข้ารับราชการ และจะนับเวลาราชการต่อเนื่องไม่ได้ โดยถือปฏิบัติ ดังนี้

❖ ถ้าเงินเดือนที่ได้รับในขณะที่กลับเข้ารับราชการใหม่เท่าหรือสูงกว่าเงินเดือนเดิมเมื่อออกจากราชการ (ครั้งแรก) ให้งดจ่ายบำนาญ

❖ ถ้าเงินเดือนใหม่น้อยกว่าเงินเดือนเดิม ให้รับบำนาญเท่ากับผลต่างของเงินเดือนใหม่และเงินเดือนเดิม ทั้งนี้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่แจ่งไปยังเจ้าสังกัดที่ผู้นั้นรับบำนาญอยู่ทราบ และ

- สิทธิการรับบำนาญครั้งหลัง เมื่อออกจากราชการให้มีสิทธิได้รับบำนาญ โดยคำนวณจากเงินเดือนและเวลาราชการในตอนใหม่บวกเข้ากับบำนาญเดิม สิทธิรับบำนาญในครั้งหลังจะเปลี่ยนเป็นขอรับบำเหน็จแทนก็ได้

- สิทธิการนับเวลาราชการต่อเนื่องนี้ ให้ใช้บังคับกับกรณีที่ข้าราชการซึ่งกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นด้วย

๓) กรณีการโอนหรือสั่งให้ข้าราชการผู้ใดไปรับราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือการโอนหรือสั่งให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นไปรับราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันให้นับเวลาราชการของข้าราชการหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญติดต่อกัน

๑.๕ แนวทางปฏิบัติและการคำนวณสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ

๑.๕.๑ เงินเดือนที่ใช้สำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

๑) ใช้เงินเดือนสุดท้ายเป็นเกณฑ์คำนวณ โดยเงินเดือนเดือนสุดท้าย หมายถึง เงินเดือนที่ได้รับจากเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทเงินเดือนสุดท้ายที่ออกจากราชการรวมทั้งเงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบแต่ไม่รวมเงินเพิ่มอย่างอื่น ๆ

๒) กรณีพ้นจากราชการเฉพาะเกษียณอายุ คือ พ้นจากราชการเมื่อสิ้นปีงบประมาณที่อายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ เงินเดือนสุดท้ายให้หมายรวมถึงเงินเดือนที่ได้เลื่อนในวันสุดท้ายของปีงบประมาณนั้นด้วย แต่ทั้งนี้ การเลื่อนเงินเดือนในวันสุดท้ายของปีงบประมาณนั้น ไม่ก่อให้เกิดสิทธิรับเงินเดือนที่ได้เลื่อน

๑.๕.๒ วิธีคำนวณบำเหน็จบำนาญ

๑) บำเหน็จ หมายถึง เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายให้ครั้งเดียว จำนวนโดย

❖ เงินเดือนเดือนสุดท้าย x จำนวนปีเวลาราชการ

๒) บำนาญ หมายถึง เงินตอบแทนความชอบที่ได้รับราชการมาซึ่งจ่ายเป็นรายเดือน จำนวนโดย

❖ เงินเดือนเดือนสุดท้าย x จำนวนปีเวลาราชการ

๕๐

จำนวนปีเวลาราชการ ที่ใช้คำนวณบำเหน็จบำนาญนอกจากจะนับเวลาราชการปกติ ให้นับเวลาทวีคูณเข้าด้วย เพราะถือว่าเป็นเวลาราชการเช่นกัน

๑.๕.๓ การขอรับบำเหน็จบำนาญปกติ

๑) ผู้ประสงค์จะขอรับบำเหน็จบำนาญปกติ ต้องยื่นเรื่องต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนสังกัดครั้งสุดท้าย ตามแบบ บ.ท. ๑ (ผู้มีสิทธิเป็นผู้ยื่นด้วยตนเอง) และแบบ บ.ท. ๒ พร้อมทั้งสำเนาคำสั่งหรือหนังสือรับรองการบรรจุ หรือแต่งตั้งเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นรวม ๓ ชุด

๑๐

๒) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการขอรับบำเหน็จบำนาญ รวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องของเสนอจังหวัดภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง พร้อมแบบคำนวณการตรวจสอบบำเหน็จบำนาญ ดังนี้

(๑) สมุดประวัติหรือบัตรประวัติข้าราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) ใบรับรองสมุดประวัติ อัตราเงินเดือน เงินเพิ่ม (ถ้ามี) และเวลาทวีคูณระหว่างประจำปฏิบัติหน้าที่ในเขตที่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึกตามแบบ บ.ท. ๓

(๓) สำเนาคำสั่งเลื่อนเงินเดือนเดือนสุดท้ายก่อนออกจากราชการ สำหรับผู้ที่ครบเกษียณอายุ ให้ใช้สำเนาคำสั่งเลื่อนเงินเดือนในวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีที่พ้นจากราชการ

(๔) สำเนาคำสั่งที่ให้ออก หรืออนุญาตให้ลาออกจากราชการแล้วแต่กรณี

(๕) สำหรับผู้ที่ออกจากราชการเพราะเหตุสุขภาพ ต้องมีต้นฉบับหรือสำเนาภาพถ่ายใบแสดงความเห็นของแพทย์ที่ทางราชการรับรอง ซึ่งตรวจและให้ความเห็นว่า ไม่สามารถจะรับราชการในหน้าที่ได้ต่อไป

(๖) หลักฐานการมีสิทธิได้นับเวลาวิเศษ

- สำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ต้องเป็นเอกสารที่รับรองโดยกรมการเงินกลาโหม กระทรวงกลาโหม

- สำหรับผู้ปฏิบัติราชการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ต้องเป็นเอกสารที่รับรองโดย กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน

- สำหรับผู้ปฏิบัติราชการลับหรือปฏิบัติราชการตามแผนป้องกันประเทศหรือปฏิบัติราชการกรณีอื่น ต้องเป็นเอกสารตามแบบที่กระทรวงกลาโหมขอทำความตกลงกับกระทรวงมหาดไทยหรือตามที่แจ้งให้กระทรวงมหาดไทยทราบแล้ว

(๗) หลักฐานการพิจารณาขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลราชการส่วนท้องถิ่น

(ก.จ.จ. หรือ ก.ท.จ. หรือ ก.อบต.จังหวัด หรือ ก.เมืองพัทยา)

- สำหรับผู้ที่มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนออกจากราชการซึ่งมีคำสั่งปลดออก ถือเสมือนลาออกเพื่อประกอบการใช้สิทธิขอรับบำเหน็จบำนาญ

- สำหรับผู้ที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการเพราะหย่อนความสามารถและมีสิทธิขอรับบำเหน็จบำนาญด้วยเหตุทดแทน

- สำหรับผู้ที่ออกจากราชการโดยมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยก่อนออกจากราชการ หรือมีกรณีต้องหาว่ากระทำผิดทางอาญาและกรณียังไม่ถึงที่สุด ให้มีการประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน

๑.๕.๔ บำเหน็จบำนาญพิเศษ

๑) สิทธิและเหตุในการขอรับบำเหน็จบำนาญพิเศษ

เป็นสิทธิเฉพาะตัวเช่นเดียวกับบำเหน็จบำนาญปกติ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่จะมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญพิเศษ เนื่องจากประสบเหตุต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ก. กรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นปฏิบัติราชการในหน้าที่หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำ การตามหน้าที่ ทำให้ได้รับอันตรายจนพิการ เสียแขนหรือขา หูหนวกทั้งสองข้าง ตาบอดหรือได้รับการป่วยเจ็บซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจแล้วและแสดงว่าถึงเหตุสุขภาพไม่สามารถจะรับราชการต่อไปได้อีก เว้นแต่การได้รับอันตรายได้รับการป่วยเจ็บหรือการถูกประทุษร้ายนั้นเกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือจากความผิดพลาดของตนเอง ซึ่งเมื่อมีสิทธิรับบำนาญพิเศษถึงแม้จะยังไม่มีสิทธิรับบำนาญปกติก็ตาม ก็จะได้รับบำนาญปกติ คำนวณบวกรวมกับบำนาญพิเศษด้วย

๑๑

ข. กรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับบำเหน็จหรือบำนาญไปแล้ว ถ้าภายใน ๓ ปี นับแต่วัน ที่ออกจากราชการ หากปรากฏว่าเกิดป่วยเจ็บเหตุสุขภาพโดยปรากฏหลักฐานชัดแจ้งว่าการป่วยเจ็บถึงเหตุสุขภาพดังกล่าว เนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการในระหว่างที่รับราชการ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นก็จะมีสิทธิ

ได้รับบำเหน็จบำนาญพิเศษ โดยจ่ายให้นับแต่วันขอ โดยถ้ารับบำนาญไปแล้วก็ให้ได้รับบำนาญพิเศษด้วย ถ้ารับบำนาญไปแล้วให้จ่ายเฉพาะบำนาญพิเศษ

ค. กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้รับการป่วยเจ็บทุพพลภาพ เนื่องจากต้องไปปฏิบัติราชการ เป็นครั้งคราวนอกตำบลที่ตั้งสำนักงานประจำ หรือต้องประจำปฏิบัติราชการในท้องที่กันดารที่จะต้องเสี่ยงต่อโรคภัยไข้เจ็บ ซึ่งท้องที่นั้นได้กำหนดไว้โดยพระราชกฤษฎีกา และข้าราชการส่วนท้องถิ่นเกิดป่วยเจ็บทุพพลภาพ ดังเช่นข้อ ก. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษ

ง. กรณีประสบเหตุตามข้อ ก. หรือข้อ ข. และถึงแก่ความตายก่อนได้รับบำนาญพิเศษให้จ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ ทายาท ดังนี้

(๑) ในยามปกติ ให้จ่ายทายาทเป็นจำนวนกึ่งเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ตาย

(๒) กรณีปฏิบัติหน้าที่ ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดในระหว่างเวลาที่มีการรบหรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกาศใช้กฏอัยการศึก หรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้จ่ายบำนาญพิเศษแก่ทายาท จำนวน ๔๐ ใน ๕๐ ส่วนของเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ตาย

จ. กรณีประสบเหตุตามข้อ ค และถึงแก่ความตายก่อนได้รับบำนาญพิเศษให้จ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ ทายาท เป็นจำนวนครึ่งหนึ่งของเงินเดือนเดือนสุดท้ายของผู้ตาย

ฉ. กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นสูญหายและมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นได้รับอันตรายดังกล่าวตามข้อ ก. ถึงแก่ความตายแล้ว เมื่อพ้นกำหนด ๒ เดือนนับแต่วันสูญหาย ให้จ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ ทายาท ตามข้อ ง.

๒) หลักฐานประกอบการขอรับบำนาญพิเศษ

ต้องแสดงรายงานแพทย์ที่ทางราชการรับรอง กับรายงานแสดงเหตุที่ต้องรับอันตราย ได้รับการป่วยเจ็บหรือถูกประทุษร้ายนั้นด้วย โดยในกรณีสูญหายตาม ข้อ ๑) ฉ. ให้แสดงถึงเหตุการณ์อันทำให้ควรเชื่อได้ว่าข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นได้รับอันตรายถึงตาย

๓) การคำนวณบำนาญพิเศษ

กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้กำหนด การคำนวณบำนาญพิเศษตามสมควรแก่เหตุการณ์ ประกอบกับความพิการและทุพพลภาพของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้น ตามอัตราดังต่อไปนี้

- ในยามปกติมีอัตราตั้งแต่ ๕ ใน ๕๐ ส่วนจนถึง ๒๐ ใน ๕๐ ส่วน ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย

- กรณีผู้ที่ต้องไปราชการหรือปฏิบัติราชการ โดยอากาศยานในอากาศหรือโดยเรือดำน้ำ หรือมีหน้าที่ทำการดำน้ำ หรือการกวาดทุ่นระเบิด หรือมีหน้าที่ขุดทำลาย ทำหรือประกอบวัตถุระเบิด หรือมีหน้าที่เกี่ยวกับไอพิกซ์ ถ้าได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้น ให้ได้รับบำนาญพิเศษเป็นจำนวนครึ่งหนึ่งของเงินเดือนเดือนสุดท้าย

- กรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นปฏิบัติหน้าที่ตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดในระหว่างเวลาที่มีการรบ หรือการสงคราม หรือมีการปราบปรามการจลาจล หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ถ้าข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้รับอันตรายด้วยหน้าที่ที่กระทำนั้นก็จะได้รับบำนาญพิเศษเป็นจำนวน ๓ ใน ๕๐ ส่วน จนถึง ๓๕ ใน ๕๐ ส่วนของเงินเดือนเดือนสุดท้าย และในกรณีที่ไม่มีเงินเดือนให้ถือเงินเดือนทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้าย

๔) หลักเกณฑ์ในการจ่ายบำนาญพิเศษแก่ทายาท

กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นเสียชีวิตไม่ว่าจะเสียชีวิตในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ก็ตาม ทายาทของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นมีสิทธิรับบำเหน็จตกทอด ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย แต่ถ้าเป็นกรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นเสียชีวิตอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ปฏิบัติหน้าที่ทายาทมีสิทธิรับบำนาญพิเศษแทนข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่เสียชีวิต นอกเหนือจากสิทธิในการรับบำเหน็จตกทอดด้วย ในอัตราตามข้อ ๑) ง.- ฉ

- ทายาทผู้มีสิทธิรับบำนาญพิเศษ ให้แบ่งส่วนตามสิทธิ ดังนี้

(๑) บุตร ให้ได้รับ ๒ ส่วน ถ้าข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ตาย มีบุตรตั้งแต่ ๓ คน ขึ้นไป ให้ได้รับ ๓ ส่วน

(๒) สามีหรือ ภรรยา ให้ได้รับ ๑ ส่วน

(๓) บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดา ที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับ ๑ ส่วน

ถ้าข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ตายไม่มีทายาท ผู้มีสิทธิตามข้อ (๑) (๒) (๓) หรือทายาทดังกล่าวไม่ได้ตายไปก่อน ก็ให้แบ่งบำนาญพิเศษระหว่างทายาทผู้มีสิทธิที่เหลืออยู่ตามส่วน

- กรณีปรากฏมีทายาทเพิ่มขึ้นหลังจ่ายบำนาญพิเศษแล้ว

หากปรากฏว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่า เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อน หรือภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่บิดาตาย หรือนับแต่วันที่ารู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดาเพิ่มขึ้นหลังจากที่มีการจ่ายบำนาญแล้ว ให้แบ่งบำนาญพิเศษนั้นใหม่แก่ทายาทผู้มีสิทธิตั้งแต่วันที่ตายของเจ้าบำนาญกรณีเช่นนี้ให้จังหวัดหักเอาจากทายาทซึ่งรับบำนาญพิเศษไปก่อนหน้าแล้วคืนตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดกรณีไม่สามารถหักคืนได้จังหวัดไม่ต้องรับผิดชอบการจ่ายแต่อย่างใด

ในกรณีดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการส่งจ่ายเงินบำนาญพิเศษกรณีมีทายาทเพิ่มขึ้น โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้เบิกเงินบำนาญพิเศษ หักเงินบำนาญพิเศษของผู้ซึ่งได้รับเงินไปตั้งแต่วันที่เกิดสิทธิคืนให้แก่บุตรดังกล่าวตามสิทธิที่บุตรผู้นั้นจะได้รับทุกเดือนจนกว่ายอดเงินที่หักจะครบจำนวนที่ผู้นั้นรับเงินไปและในกรณีที่หักเงินบำนาญพิเศษได้ไม่ครบจำนวนที่รับเงิน ไป หรือไม่มีเงินบำนาญพิเศษที่จะหักชดใช้ได้ให้จังหวัดส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้เบิกเรียกเงินจากผู้ที่ได้รับเงินไป หรือได้รับไปโดยไม่มีสิทธิคืนเพื่อจ่ายให้แก่บุตรดังกล่าวตามสิทธิที่บุตรผู้นั้นจะได้รับ หากเรียกคืนไม่ได้หรือเรียกได้ไม่ครบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งให้บุตรผู้นั้นเรียกร้องเอาจากผู้ที่ได้รับเงินไปหรือได้รับไปโดยไม่มีสิทธิต่อไป

- กรณีไม่มีทายาทผู้มีสิทธิรับบำนาญพิเศษ

(๑) ให้บุคคลผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาเห็นว่า มีหลักฐานแสดงได้ว่าเป็นผู้อุปการะผู้ตายอยู่หรือเป็นผู้อยู่ในอุปการะของผู้ตาย ให้เป็นผู้รับบำนาญพิเศษตามส่วนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะได้กำหนด

(๒) ในกรณีที่จ่ายบำนาญพิเศษให้แก่ผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในอุปการะของผู้ตายแล้ว

หากปรากฏภายหลังว่ามีบุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่บิดาตาย หรือนับแต่วันที่รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดา ให้ส่งจ่ายบำนาญพิเศษให้แก่บุตรซึ่งศาลพิพากษาว่าเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว

(๓) กรณีไม่สามารถเรียกเงินบำนาญพิเศษที่จ่ายให้ผู้อุปการะ หรือผู้อยู่ในอุปการะ

ที่รับไปแล้วคืนได้ให้นำความในวรรคสาม และวรรคสี่ในมาตรา ๔๓ มาใช้บังคับ

- กำหนดเวลาและเงื่อนไขการจ่ายบำนาญพิเศษแก่ทายาท

(๑) บุตร ให้มีสิทธิได้รับจนอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์เว้นแต่เมื่ออายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์นั้น กำลังศึกษาในชั้นเตรียมอุดมศึกษาหรือในชั้นอุดมศึกษา หรือชั้นการศึกษาที่ทางราชการรับรองให้เทียบเท่า ก็ให้ได้รับต่อไปตลอดเวลายังทำการศึกษาในสถานศึกษา แต่ให้มีสิทธิรับโดยอายุต้องไม่เกิน ๒๕ ปีบริบูรณ์

๑๓

(๒) สามีหรือภริยา ให้ได้รับตลอดชีวิตเว้นแต่ทำการสมรสใหม่

(๓) บิดามารดา ให้ได้รับตลอดชีวิต

(๔) บุคคลอื่นได้แก่ผู้อุปการะ หรือผู้อยู่ในอุปการะ ถ้าอายุยังไม่ถึง ๒๐ ปีบริบูรณ์

ให้อนุโลมรับอย่างบุตร แต่ถ้าไม่เข้าลักษณะดังกล่าวให้รับเพียง ๑๐ ปี

(๕) กรณีผู้มีสิทธิรับบำนาญพิเศษเป็นผู้พิการถึงทุพพลภาพอยู่ก่อนแล้ว หรือในระหว่างที่มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษ ก็ให้ผู้นั้นได้รับบำนาญพิเศษตลอดเวลาที่ทุพพลภาพอยู่

(๖) ทายาท หรือบุคคลซึ่งได้รับบำนาญพิเศษดังกล่าวข้างต้น ตายหรือหมดสิทธิไป ให้ส่วนที่ผู้นั้นได้รับอยู่เป็นอันยุติ

๕) อัตราขั้นต่ำของบำนาญพิเศษ/บำเหน็จพิเศษเหตุทุพพลภาพ

ผู้รับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพรายใด หากได้รับรวมกับบำนาญปกติ(ถ้ามี) แล้วได้รับไม่ถึงเดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท ให้ได้รับบำนาญพิเศษเพิ่มจนครบ ๑๕,๐๐๐ บาท และผู้มีสิทธิจะได้รับจะยื่นคำขอเปลี่ยนแปลงเป็นรับบำเหน็จพิเศษแทนได้เป็นจำนวนเท่ากับบำนาญพิเศษ ๖๐ เดือน โดยมีแนวทางปฏิบัติปรากฏตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่มท ๐๘๐๘.๕/ว ๙๒๔ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๖

๖) การขอรับบำนาญพิเศษของทายาท

กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นตายและทายาทมีสิทธิรับบำนาญพิเศษ ให้ผู้มีสิทธิรับบำนาญพิเศษยื่นคำขอพร้อมกับหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และให้เจ้าหน้าที่รวบรวมหลักฐานเสนอจังหวัดภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง ดังนี้

๑) หลักฐานเช่นเดียวกับที่ขอรับบำเหน็จตกทอด ตามข้อ ๑.๕.๖

๒) หลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม ได้แก่

(๑) คำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือหลักฐานเกี่ยวกับการไปปฏิบัติราชการ

(๒) รายงาน หรือรายละเอียดการปฏิบัติหน้าที่ราชการจนเป็นเหตุให้ถูกประทุษร้ายหรือ

ได้รับอันตราย

(๓) รายงานของผู้ร่วมงาน หรือผู้เห็นเหตุการณ์ใกล้ชิด (ถ้ามี)

(๔) รายงานการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจในกรณีที่ถูกประทุษร้าย หรือได้รับ

อันตรายนั้นเกิดจากการกระทำผิดอาญาของผู้หนึ่งผู้ใด หรือสำเนาคำพิพากษาคดีนั้น

(๕) ในกรณีที่ไมอาจแนบหลักฐานตาม (๔) หรือหลักฐานตาม (๔) ไม่ปรากฏชัดว่าการ

ถูกประทุษร้ายหรือได้รับอันตรายนั้นเกิดจากความผิดหรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นเองหรือไม่ ต้องมีเอกสารหลักฐานการสอบสวน พร้อมทั้งสรุปความเห็นของคณะกรรมการซึ่ง

ผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งขึ้นสอบสวนว่า การถูกประทุษร้ายหรือได้รับอันตรายนั้นเกิดจากความผิด หรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นเองหรือไม่

(๖) คำสั่งเลื่อนเงินเดือนกรณีพิเศษ (ถ้ามี)

๑.๕.๕ บำเหน็จดำรงชีพ

บำเหน็จดำรงชีพ เป็นเงินที่จ่ายเพื่อช่วยเหลือการดำรงชีพให้แก่ผู้รับบำนาญเพื่อให้เกิดความเหมาะสม และพอเพียงกับเศรษฐกิจในปัจจุบัน ดังนี้

- ๑) จ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญปกติ หรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ
- ๒) สิทธิในการขอรับเป็นไปตามอัตราและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนี้
  - ไม่เกิน ๑๕ เท่าของบำนาญรายเดือน แต่ไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท โดยขอรับดังนี้
    - (๑) อายุต่ำกว่า ๖๕ ปีบริบูรณ์ขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

๑๔

(๒) อายุตั้งแต่ ๖๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท แต่ถ้าใช้สิทธิรับตาม (๑) ไปแล้ว ให้ขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้ไม่เกินส่วนที่ยังไม่ครบตามสิทธิของผู้นั้น

๓) กรณีผู้รับบำนาญรายใด รับทั้งบำนาญปกติและบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพให้นำบำนาญปกติและบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ รวมเป็นบำนาญรายเดือนเพื่อคำนวณจ่ายเป็นบำเหน็จดำรงชีพ

๔) เมื่อผู้รับบำนาญรับบำเหน็จดำรงชีพแล้ว ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จดำรงชีพอีก ถ้าภายหลังผู้นั้นกลับเข้ารับราชการใหม่และได้ออกจากราชการในครั้งหลังโดยเลือกรับบำนาญ

๕) กรณีข้าราชการบำนาญกลับเข้ารับราชการใหม่โดยมีสิทธินับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตอนก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการในตอนหลังตามมาตรา ๓๐ และเมื่อใช้สิทธิขอรับไปแล้วนำไปหักออกจากเงินบำเหน็จที่คำนวณได้ในครั้งหลัง

๖) กรณีผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ได้แสดงเจตนาขอรับบำเหน็จดำรงชีพแล้ว แต่ได้ถึงแก่ความตายก่อน ได้รับบำเหน็จดำรงชีพ ให้ระงับการจ่ายเงินดังกล่าว

๗) กรณีผู้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพถึงแก่ความตายการจ่ายบำเหน็จตกทอด ให้หักเงินออกจากบำเหน็จตกทอดที่จะได้รับเท่ากับเงินบำเหน็จดำรงชีพเสียก่อน

๘) กรณีผู้รับบำนาญหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งถูกกล่าวหา หรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยหรืออาญาก่อนออกจากราชการ จะขอรับบำเหน็จดำรงชีพได้เมื่อกรณีหรือคดีถึงที่สุดและมีสิทธิรับบำนาญ

๙) ระยะเวลาในการขอรับบำเหน็จดำรงชีพ

- ขอรับได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของทุกปี

- ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งออกจากราชการและเลือกรับบำนาญจะขอรับบำเหน็จดำรงชีพ

พร้อมทั้งรับบำนาญในวันที่ยื่นเรื่องขอรับบำนาญก็ได้ แต่ถ้าไม่ขอรับบำเหน็จดำรงชีพพร้อมกับการยื่นเรื่องขอรับบำนาญในวันดังกล่าว หากภายหลังจะขอรับบำเหน็จดำรงชีพให้ขอรับได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของทุกปี

๑.๕.๖ บำเหน็จตกทอด

เงินที่จ่ายให้แก่ทายาทของข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือผู้รับบำนาญที่ถึงแก่ความตาย ดังนี้

๑) การคำนวณบำเหน็จตกทอดกรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นถึงแก่ความตายข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งถึงแก่ความตายระหว่างรับราชการ ถ้าความตายนั้นมิได้เกิดขึ้นเนื่องจากการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงของตนเอง ให้จ่ายบำเหน็จตกทอดแก่ทายาทหรือผู้มีสิทธิเป็นจำนวนเท่ากับ

⇨ เงินเดือนเดือนสุดท้าย X จำนวนปีเวลาราชการ

โดยให้จ่ายแก่ผู้มีสิทธิตามหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายบำเหน็จตกทอด ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่ถึงแก่ความตายโดยอนุโลม ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการบัญญัติให้กระทรวงการคลังเป็นผู้กำหนดในเรื่องใด ก็ให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้กำหนดในเรื่องนั้นแทน

๒) การคำนวณบำเหน็จตกทอดกรณีผู้รับบำนาญส่วนท้องถิ่นถึงแก่ความตาย กรณีผู้ได้รับบำนาญปกติหรือผู้มีสิทธิจะได้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ถึงแก่ความตาย ให้จ่ายบำเหน็จตกทอดแก่ทายาท หรือผู้มีสิทธิเป็นจำนวนเท่ากับ

⇨ (บำนาญรายเดือน + เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญ(ช.ค.บ.)) X ๓๐

๑๕

กรณีผู้รับบำนาญได้ใช้สิทธิขอรับเงินบำเหน็จดำรงชีพแล้วและเมื่อเสียชีวิต บำเหน็จตกทอดที่ต้องจ่ายแก่ทายาทหรือผู้มีสิทธิต้องหักเงินตามจำนวนบำเหน็จดำรงชีพที่ผู้รับบำนาญได้รับแล้วออกก่อนด้วย

๓) หลักเกณฑ์การจ่ายบำเหน็จตกทอด

จ่ายให้แก่ทายาท หรือผู้มีสิทธิโดยอนุโลมตาม พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ดังนี้

- ทายาทที่มีสิทธิรับบำเหน็จตกทอด ได้แก่

(๑) บุตรที่ได้รับ ๒ ส่วน ถ้าข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ตาย มีบุตรตั้งแต่ ๓ คน ขึ้นไป

ให้ได้รับ ๓ ส่วน

(๒) สามีหรือ ภรรยา ให้ได้รับ ๑ ส่วน

(๓) บิดามารดา หรือบิดา หรือมารดา ที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับ ๑ ส่วน

- กรณีที่ไม่มีทายาทตาม (๑) (๒) (๓) หรือทายาทดังกล่าวนั้นได้ตายไปก่อน ให้แบ่ง

บำเหน็จตกทอดระหว่างทายาทผู้มีสิทธิที่เหลืออยู่ตามส่วน

- กรณีไม่มีทายาทดังกล่าวเลย ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือผู้รับบำนาญที่เสียชีวิตได้แสดงเจตนาไว้ต่อส่วนราชการเจ้าสังกัดตามแบบและวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

- กรณีไม่มีทายาทและบุคคลที่ได้แสดงเจตนาไว้หรือบุคคลนั้นได้ตายไปก่อนให้สิทธิในบำเหน็จตกทอดเป็นอันยุติลง

- กรณีจ่ายบำเหน็จตกทอดไปแล้ว หากปรากฏว่ามีบุตรเพิ่มขึ้นโดยคำพิพากษาของศาลว่าเป็น

บุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อนหรือภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่บิดาตาย หรือนับแต่วันที่ารู้หรือควรารู้ถึงความตายของบิดา ให้แบ่งบำเหน็จตกทอดนั้นใหม่ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิโดย ถือว่าบุตรชอบด้วยกฎหมายตามคำพิพากษานั้นเป็นทายาทผู้มีสิทธิตั้งแต่วันตายของข้าราชการส่วนท้องถิ่น กรณี เช่นนี้ให้จังหวัดเรียกคืนบำเหน็จตกทอดจากทายาท ซึ่งรับบำเหน็จตกทอดไปก่อนแล้วตามระเบียบที่ กระทรวงมหาดไทยกำหนด

- กรณีไม่สามารถเรียกคืนบำเหน็จตกทอดที่จ่ายให้ทายาทซึ่งรับเงินไปในส่วนของตนได้ จังหวัดไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดแก่บุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรโดยชอบด้วย กฎหมายย้อนหลังไปถึงวันเกิดสิทธิรับบำเหน็จตกทอดแต่อย่างไร

- กรณีได้จ่ายบำเหน็จตกทอดให้แก่ผู้มีสิทธิตามคำสั่งจังหวัดแล้ว หากปรากฏในภายหลังว่ามี บุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตายตามเงื่อนไขที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จ บำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น ให้จังหวัดสั่งจ่ายเงินรายนั้นใหม่

๔) การขอรับบำเหน็จตกทอดกรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นถึงแก่ความตาย

- ทายาทผู้มีสิทธิหรือผู้ที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ได้แสดงเจตนาไว้แล้วแต่กรณี ยื่นเรื่องขอรับ บำเหน็จตกทอดด้วยตนเองตามแบบ บ.ท. ๑ แบบ บ.ท. ๒ และแบบ บ.ท. ๕ ต่อราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งข้าราชการ ส่วนท้องถิ่นผู้ตายสังกัดอยู่ครั้งสุดท้าย พร้อมด้วยสำเนามรณบัตร รวม ๓ ชุด และให้คำรับรองว่าจะชดใช้เงินที่ ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิตลอดจนค่าเสียหายต่าง ๆ คืนแก่ราชการส่วนท้องถิ่น ตามแบบ บ.ท. ๖ หรือแบบหนังสือ รับรองการชดใช้เงินคืนให้แก่ทางราชการ (สำหรับผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนไร้ความสามารถ ให้ ผู้ปกครองในฐานะผู้แทนโดยชอบธรรมผู้พิทักษ์ หรือผู้อนุบาล ลงชื่อแทนหรือให้ความยินยอม แล้วแต่กรณี)

- เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้รับเรื่องขอรับบำเหน็จตกทอดจากผู้ยื่นแล้ว ให้สอบสวน บันทึกรายการของผู้ยื่นในหัวข้อรายละเอียด ดังนี้

(๑) ผู้ตายได้ตายด้วยเหตุใด

๑๖

(๒) ชื่อตัว ชื่อสกุลของบิดาและมารดาของผู้ตายชื่ออะไร และยังมีชีวิต หรือถึงแก่กรรม ไปแล้ว ตั้งแต่เมื่อใด

(๓) ผู้ตายมีสามีหรือภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ถ้ามีชื่อตัว ชื่อสกุลอะไรและให้มี หลักฐานใบสำคัญการสมรสประกอบด้วย หากไม่มีหลักฐานให้ชี้แจงเหตุผลโดยชัดแจ้ง

(๔) ผู้ตายมีบุตรกี่คน ชื่ออะไร เกิดวันเดือนปีใด ถ้าเป็นบุตรเกิดก่อนสมรสต้องให้สอบสวน โดยละเอียดต่อไปด้วยว่าต่อมาบิดามารดาได้สมรสกัน หรือได้จดทะเบียนว่าเป็นบุตรหรือศาลพิพากษาว่าเป็นบุตร หรือไม่ ทั้งนี้ให้ส่งหลักฐานต่าง ๆ เช่น สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาใบสำคัญการสมรส สำเนาทะเบียนการรับรอง บุตร หรือสำเนาคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตร และเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่นใดประกอบการพิจารณาด้วย

- ให้เจ้าหน้าที่รวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการขอรับบำเหน็จบำนาญปกติตาม ข้อ ๑.๕.๓ และให้เสนอจังหวัดภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง โดยให้แนบหลักฐานเพิ่มเติมดังนี้

(1) หลักฐานเกี่ยวกับการตาย

(ก) สำเนามรณบัตรกรณีตายโดยเหตุปกติหรือสำเนามรณบัตร ประกอบหลักฐานการ

สอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจเช่น รายงานการชันสูตรพลิกศพ รายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีรายงานการสอบสวน ฯลฯ กรณีตายโดยผิดธรรมชาติ

(ข) สำเนาคำสั่งศาลสำหรับผู้ศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญ

(ค) หลักฐาน การสอบสวน พร้อมทั้งสรุปความเห็นของคณะกรรมการที่ผู้บังคับบัญชา แต่งตั้งเพื่อสอบสวนพฤติการณ์และกรณีแวดล้อมทั่ว ๆ ไป สำหรับผู้ที่ไม่ทราบแน่ชัดว่าการตายมีสาเหตุเนื่องจากการประพฤตชั่วอย่างร้ายแรงของตนเองหรือไม่

(ง) หลักฐานการวินิจฉัยขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลราชการส่วนท้องถิ่น (ก.จ.จ. หรือ ก.ท.จ. หรือ ก.อบต.จังหวัด หรือ ก.เมืองพัทยา) ถ้าผู้นั้นไม่ถึงแก่ความตายเสียก่อนจะต้องได้รับโทษถึงไล่ออกจากราชการหรือไม่ สำหรับผู้ตายที่มีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและยังไม่ได้รับการวินิจฉัยเรื่องที่กระทำผิดนั้น

(๒) หลักฐานเกี่ยวกับทายาท

(ก) สำเนาทะเบียนบ้านของบิดามารดา กรณียังมีชีวิตอยู่หรือสำเนามรณบัตรหรือ หนังสือรับรองการตายของผู้ที่ควรเชื่อถือได้ (เช่น พี่น้อง ลุง ป้า น้า อา หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง) กรณีที่ตายไปก่อนแล้ว

(ข) หลักฐานการเป็นบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ได้แก่

- สำเนาทะเบียนสมรส หรือใบสำคัญการสมรสของบิดามารดา หรือสำเนาทะเบียนฐานะของภริยา (มารดาของผู้ตาย) หรือ

- หนังสือรับรองของผู้ควรเชื่อถือได้ที่รับรองว่าบิดามารดาสมรสก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๘ หรือ

- สำเนาทะเบียนบ้าน หรือสูติบัตรของบุตรร่วมบิดามารดาเดียวกันกับผู้ตาย ซึ่งเกิดภายในปี พ.ศ. ๒๔๗๘ หรือก่อนนั้น

(๓) หลักฐานเกี่ยวกับคู่สมรส

(ก) สำเนาทะเบียนสมรส หรือใบสำคัญการสมรส

(ข) สำเนาทะเบียนบ้าน

(ค) สำเนามรณบัตร หรือหนังสือรับรองการตายของผู้ที่ควรเชื่อถือได้กรณีคู่สมรสตายไปก่อน

๑๗

(ง) สำเนาทะเบียนการหย่า หรือใบสำคัญการหย่า หรือคำสั่งศาลกรณีที่มีการหย่า

(จ) สำเนาคำพิพากษา หรือคำสั่งที่แสดงว่าคู่สมรสคนใดเป็นคู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีที่มีการสมรสซ้อน

(๔) หลักฐานเกี่ยวกับบุตร

(ก) สำเนาทะเบียนสมรสหรือใบสำคัญการสมรสของผู้ตายกับมารดาของบุตร หรือ สำเนาทะเบียนการรับรองบุตร หรือสำเนาคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตร

(ข) บันทึกรับรองการมีบุตรชอบด้วยกฎหมายในครรภ์มารดา (ถ้ามี)

(ค) สำเนาใบมรณบัตร หรือหนังสือรับรองการตายของผู้ที่ควรเชื่อถือได้กรณีบุตรตาย
(ง) สำเนาทะเบียนการรับรองบุตรบุญธรรม กรณีที่มีบุตรบุญธรรม
(๕) หลักฐานการเป็นผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือผู้พิทักษ์หรือผู้อนุบาล
แล้วแต่กรณีซึ่งลงชื่อให้ความยินยอมในการขอรับ หรือขอรับบำเหน็จตกทอดแทนผู้มี
สิทธิได้แก่สำเนาทะเบียนการรับรองบุตร สำเนาทะเบียนการรับบุตรบุญธรรม หรือสำเนาคำสั่งศาลตั้งผู้ปกครอง
ผู้พิทักษ์หรือผู้อนุบาล แล้วแต่กรณี

๕) การขอรับบำเหน็จตกทอดกรณีผู้รับบำนาญส่วนท้องถิ่นถึงแก่ความตาย

กระทรวงมหาดไทยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการขอรับบำเหน็จตกทอด
กรณีผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย ดังนี้

- เมื่อผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย เป็นหน้าที่ของทายาท หรือผู้มีสิทธิรับบำเหน็จตกทอดแจ้ง
ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้เบิกจ่ายบำนาญทราบ และให้ผู้เบิกจ่ายบำนาญแจ้งการหมดสิทธิรับบำนาญของผู้
นั้นให้สำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบโดยเร็ว

- ให้ทายาทผู้มีสิทธิหรือผู้รับบำนาญซึ่งถึงแก่ความตายได้แสดงเจตนาไว้ให้มีสิทธิรับ
บำเหน็จตกทอด ยื่นคำขอรับบำเหน็จตกทอด พร้อมทั้งให้คำรับรองว่าจะชดใช้เงินที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิตลอดจน
ค่าเสียหายต่าง ๆ คืนแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแบบ บ.ท. ๖ และสำหรับผู้เยาว์คนเสมือนไร้
ความสามารถ หรือคนไร้ความสามารถ ให้ผู้ปกครองในฐานะผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้พิทักษ์ หรือผู้อนุบาล
ลงชื่อแทนหรือให้ความยินยอม แล้วแต่กรณีโดยยื่นต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้ตายรับบำนาญครั้งสุดท้าย

- ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบรวบรวมหลักฐานเช่นเดียวกับกรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นตาย
ตามข้อ ๔) แบบแบบคำขอ และให้เสนอจังหวัดภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

๑.๖ การเสียชีวิตการด้านบำเหน็จบำนาญของทายาท

๑.๖.๑ กรณีการกระทำของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

สาเหตุเนื่องมาจากข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
ถึงแก่ความตายก่อน ได้รับการวินิจฉัยเรื่องที่กระทำผิดวินัยนั้น ให้คณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ก.บ.ท.) มีหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยว่า ถ้าข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นไม่ถึงแก่ความตาย
เสียก่อนจะต้องได้รับโทษถึงไล่ออกหรือไม่ถ้าเห็นว่าจะต้องได้รับโทษถึงไล่ออก ทายาทไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จ
ตกทอดตามมาตรา ๔๗

๑.๖.๒ กรณีการกระทำของผู้รับบำนาญ

สาเหตุเนื่องมาจากผู้รับบำนาญปกติหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติหรือได้รับบำนาญพิเศษเพราะ
เหตุทุพพลภาพ ได้กระทำความผิดอาญาซึ่งไม่ใช่ความผิดฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือ
ถูกฟ้องว่าเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต ถ้าถึงแก่ความตายก่อนมีคดีหรือก่อนคดีถึงที่สุด ให้คณะกรรมการกองทุน
บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ก.บ.ท.) มีหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยว่า ผู้นั้นได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ถ้า

๑๘

เห็นว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดซึ่งกฎหมายกำหนดโทษจำคุกอย่างสูงไว้เกินกว่า ๑ ปีแล้ว ทายาทไม่มีสิทธิได้รับ
บำเหน็จตกทอดตามมาตรา ๔๘

๑.๖.๓ กรณีการกระทำของทายาท

ทายาทที่มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษ หรือทายาทที่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดไม่มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษหรือบำเหน็จตกทอด ถ้าทายาทได้กระทำการ ดังนี้

- เป็นผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำให้เจ้าบำนาญหรือผู้ที่จะก่อให้เกิดสิทธิรับบำนาญแก่ตนถึงตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
- ทายาทที่มีสิทธิได้รับบำนาญพิเศษด้วยกัน ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้เจตนากระทำหรือพยายามกระทำให้ทายาทด้วยกันถึงตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือ
- ทายาทฟ้องเจ้าบำนาญหรือผู้ที่จะก่อให้เกิดสิทธิรับบำนาญแก่ตน หาว่าทำความผิดต่อโทษประหารชีวิตและตนเองกลับต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดฐานฟ้องเท็จหรือทำพยานเท็จ

๑.๗ เงินเพิ่มจากเงินบำนาญ

๑.๗.๑ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มจากเงินบำนาญ

เงินเพิ่มร้อยละ ๒๕ จากเงินบำนาญเป็นสิทธิประโยชน์ที่กำหนดให้เฉพาะแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้รับบำนาญเท่านั้น ทั้งนี้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งตอนหลังได้มีการยกเลิกระเบียบดังกล่าว และมีการปรับปรุงการจ่ายเงินเพิ่มจากเงินบำนาญดังนี้

(๑) ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่ง ออกหรือพ้นจากราชการก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๙ และได้รับ หรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติหรือบำนาญพิเศษ หรือบำนาญตกทอด ไม่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มจากเงินบำนาญ

(๒) ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่ง ออกหรือพ้นจากราชการนับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๙ เป็นต้นไป และได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ หรือบำนาญพิเศษ มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มร้อยละ ๒๕ ของเงินบำนาญปกติหรือเงินบำนาญพิเศษ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเบิกจ่ายเงินเพิ่มจากเงินบำนาญปกติหรือเงินบำนาญพิเศษ จากเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นและให้รวมจ่ายพร้อมกับเงินบำนาญปกติหรือเงินบำนาญพิเศษที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือผู้มีสิทธิจะพึงได้รับ แต่เมื่อรวมเงินเพิ่มดังกล่าวกับเงินบำนาญปกติหรือเงินบำนาญพิเศษเข้าด้วยกันแล้วจะต้องไม่สูงกว่าเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้รับอยู่ก่อนออกหรือพ้นจากราชการส่วนท้องถิ่น

(๓) กรณีที่ข้าราชการซึ่งได้ออนหรือถูกส่งไปรับราชการ ณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีสิทธิได้นับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญติดต่อกัน ในการคำนวณเงินเพิ่มจากเงินบำนาญปกติหรือเงินบำนาญพิเศษเพื่อจ่ายแก่ข้าราชการดังกล่าว ให้คิดตามสัดส่วนของระยะเวลาที่ไปรับราชการเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น คำนวณโดย

$$\Rightarrow \text{เงินบำนาญปกติหรือเงินบำนาญพิเศษ} \times ๒๕ \times \text{จำนวนปีเวลาราชการที่เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น} \\ ๑๐๐ \times \text{เวลาราชการทั้งหมด (จำนวนปีเวลาราชการที่รับราชการอยู่สังกัดเดิม + สังกัด อปท.)}$$

๑.๗.๒ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มจากเงินบำนาญ

(๑) ข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งบรรจุหรือโอนมาเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ เป็นต้นไป

เมื่อได้มีการยกเลิกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๙ โดยได้กำหนดระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๖ แต่หลักการของการจ่ายเงินเพิ่มจากเงินบำนาญที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๙ (๑) (๒) (๓) ยังคงมีข้อความกำหนดความไว้เช่นเดิม แต่ได้เพิ่ม ข้อ (๔) ๕๔ โดยมีสาระสำคัญ คือ ยกเลิก สิทธิการรับเงินเพิ่มจากเงินบำนาญสำหรับข้าราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งเข้ารับการบรรจุหรือโอนมารับราชการในราชการส่วนท้องถิ่น นับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ เป็นต้นไป เมื่อออกหรือพ้นจากราชการ และ ได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติหรือบำนาญพิเศษ หรือผู้มีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษไม่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มร้อยละ ๒๕ จากเงินบำนาญปกติหรือเงินบำนาญพิเศษ และต่อมาได้มีการยกเลิกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๖ แต่ความในข้อ ๓๙ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ดังกล่าวก็ยังคงนำมากำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๖ ทุกประการ

กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานเมืองพัทยา ซึ่งรับราชการก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ ถ้าโอนไปรับราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างประเภท ตั้งแต่หรือหลังวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ สถานะความเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นก็ยังถือเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น ตามความหมายที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔ วรรคแรก ดังนั้น จึงมีสิทธิได้รับเงินเพิ่มจากเงินบำนาญ เช่น พนักงานเทศบาล ซึ่งได้รับการบรรจุเป็นพนักงานเทศบาลก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ ถ้าโอนมารับราชการเป็นพนักงานส่วนตำบลเมื่อออกหรือพ้นจากราชการและมีสิทธิรับบำนาญจะมีสิทธิได้รับเงินเพิ่มจากเงินบำนาญเป็นต้น แต่ถ้าเป็นกรณีพนักงานส่วนตำบลที่เริ่มบรรจุเป็นพนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรก ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นหลังวันที่ ๑ ตุลาคม ๑๕๓๕ พนักงานส่วนตำบลที่เริ่มบรรจุใหม่เหล่านี้เมื่อออกหรือพ้นจากราชการและมีสิทธิรับบำนาญจะไม่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มจากเงินบำนาญ

(๒) ข้าราชการที่โอนมาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ เป็นต้นไป หรือข้าราชการถ่ายโอน

เนื่องจากความในข้อ ๓๙ (๔) ใช้คำว่าข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเข้ารับราชการในราชการส่วนท้องถิ่นนับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ เป็นต้นไป ซึ่งคำว่าเข้ารับราชการดังกล่าวจะมีความหมายว่าบรรจุแต่งตั้งเพื่อเข้ารับราชการในราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับโอน และแต่งตั้งเข้ารับราชการ ในราชการส่วนท้องถิ่น ดังนั้น กรณีที่ข้าราชการประเภทอื่น ๆ ที่โอนมาเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ เป็นต้นไป เมื่อออกหรือพ้นจากราชการและมีสิทธิรับเงินบำนาญจะไม่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มจากเงินบำนาญทั้งนี้ต้องมีข้อยุติตามสำเนาคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๙๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ (รายละเอียดตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ มท ๐๘๐๘.๕/ว ๕๓ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๒) สำหรับกรณีข้าราชการถ่ายโอนซึ่งเคยรับราชการส่วนท้องถิ่นมาก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ และได้โอนไปเป็นข้าราชการพลเรือน ต่อมาได้รับการถ่ายโอนกลับมาเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น เมื่อพ้นหรือออกจากราชการและมีสิทธิรับบำนาญจะไม่มีสิทธิรับเงินเพิ่มจากเงินบำนาญเพราะตามหลักการตามกฎหมายแล้วถือว่า การที่ข้าราชการผู้นั้น โอนจากราชการส่วนท้องถิ่นไปเป็น

ข้าราชการพลเรือนเป็นการเปลี่ยนสังกัดการรับราชการ มิใช่การออกจากราชการด้วยเหตุต่าง ๆ ตาม พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงยังไม่เกิดสิทธิที่จะได้รับเงินเพิ่ม ร้อยละ ๒๕ จากเงินบำนาญเมื่อข้าราชการถ่ายโอนมายังราชการส่วนท้องถิ่น จึงเป็นการโอนเปลี่ยนสถานะ กลับมาเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นหลังวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๕ (รายละเอียดคามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น ที่มท ๐๘๐๘.๔/ว ๕๙๑ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗)

๒๐

๑.๘ เงินช่วยเหลือพิเศษ

๑.๘.๑ การจ่ายเงินช่วยเหลือพิเศษ

กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ได้รับหรือมีสิทธิรับบำนาญถึงแก่ความตาย ให้จ่ายบำนาญรวมทั้ง เงินเพิ่มจากบำนาญ(ถ้ามี) ให้จนถึงวันที่ถึงแก่ความตาย และให้จ่ายเงินช่วยเหลือพิเศษเป็นจำนวนเท่ากับ

☞ (บำนาญ + เงินเพิ่มจากบำนาญ(ถ้ามี)) + เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญ(ถ้ามี))

๑.๘.๒ ผู้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือพิเศษ

๑) กรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ก่อนตาย ตามแบบ บ.ท. ๑๐ ยื่นต่อ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เงินช่วยเหลือพิเศษให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ตายแสดงเจตนา เช่น ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ตายมีคู่สมรส และมีบุตร แต่ได้ยื่นแบบ บ.ท. ๑๐ แสดงเจตนาให้จ่ายเงินช่วยเหลือพิเศษแก่บุตร เมื่อข้าราชการท่านนั้นเสียชีวิตต้องจ่ายเงินช่วยเหลือพิเศษให้แก่บุตร

๒) กรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ตายมิได้แสดงเจตนาไว้หรือกรณีที่ได้มีการแสดงเจตนาไว้แต่ บุคคลดังกล่าวได้ตายก่อน ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ตาย หรือได้ตายก่อน มีการจ่ายเงินดังกล่าว ให้จ่ายเงินช่วยเหลือพิเศษแก่บุคคลตามลำดับดังนี้

(๑) คู่สมรส

(๒) บุตร

(๓) บิดามารดา

ทั้งนี้หากบุคคลในลำดับก่อนยังมีชีวิตอยู่ บุคคลในลำดับถัดไปไม่มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือพิเศษ เช่น ข้าราชการส่วน ท้องถิ่นผู้ตายมีคู่สมรส มีบุตร เงินช่วยเหลือพิเศษต้องจ่ายให้แก่คู่สมรสเท่านั้นแต่ถ้าคู่สมรสเสียชีวิตก่อนที่จะจ่ายเงิน ให้ จ่ายเงินช่วยเหลือพิเศษแก่บุตร

๓) กรณีผู้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือพิเศษเป็นบุตร และมีจำนวนมากกว่า ๑ คนให้จ่าย ให้แก่บุตรผู้ซึ่ง ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากบุตรคนอื่น ๆ ให้เป็นผู้รับเงิน หรือจ่ายให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดที่จัดการศพ เช่น กรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่าบุตร ๓ คนร่วมกันเป็นผู้ที่จัดการศพให้มอบเงินดังกล่าวให้แก่บุตรเหล่านั้น

๔) กรณีทายาทซึ่งเป็นผู้รับบำนาญพิเศษถึงแก่ความตาย ไม่มีการจ่ายเงินช่วยเหลือพิเศษและเงิน บำเหน็จตกทอด

๑.๘.๓ การขอรับเงินช่วยเหลือพิเศษ

1) การขอรับเงินช่วยเหลือพิเศษ ให้กระทำภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ผู้ได้รับ หรือมีสิทธิได้รับบำนาญถึงแก่ความตาย

2) กรณีที่ผู้มีสิทธิรับบำนาญถึงแก่ความตายก่อนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะสั่งจ่ายบำนาญให้ นับ

ระยะเวลาเพื่อขอรับเงินช่วยเหลือตามความในข้อ ๑) ตั้งแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งจ่ายบำนาญ

๑.๘.๔ กรณีที่ ๑ ไม่มีผู้เข้าจัดการศพ

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความจำเป็นต้องเข้าจัดการศพข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ตาย เพราะ ไม่มีผู้ใดเข้าจัดการในเวลาอันสมควร ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหักค่าใช้จ่ายจากเงินช่วยเหลือได้เท่าที่จ่ายจริง แล้วมอบส่วนที่เหลือถ้ามีให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับต่อไป

๑.๙ เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญ (ช.ค.บ.)

๑.๙.๑ หลักเกณฑ์ทั่วไป และอัตราการจ่ายเงิน ช.ค.บ.

เงินบำนาญที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้รับบำนาญได้รับ เป็นเงินที่คิดคำนวณตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้ชัดเจน ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้เมื่อคำนวณแล้วได้รับบำนาญรายเดือนเท่าใดก็จะได้รับตามจำนวนนั้นตลอดไป แต่เมื่อเวลาผ่านไปสภาพเศรษฐกิจมีการเจริญเติบโต อัตราค่าครองชีพมีการเปลี่ยนแปลง

๒๑

สูงขึ้น เงินบำนาญที่ได้รับอยู่จึงไม่เหมาะสมและเพียงพอต่อการดำรงชีวิต กฎหมายจึงกำหนดเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญ (ช.ค.บ.) ขึ้น เพื่อให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้รับบำนาญมีเงินได้รายเดือนเพิ่มขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้นมา กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของข้าราชการพลเรือนตลอดมา ซึ่งจนถึงปัจจุบันได้มีการกำหนดระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น รวม ๑๕ ฉบับ โดยให้ผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพบำนาญพิเศษ หรือบำนาญตกทอดในฐานะทายาท หรือผู้อุปการะ หรือผู้อยู่ในอุปการะได้รับเงิน ช.ค.บ. สรุปดังนี้

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๒๒ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๒๑

(๑) ผู้ได้รับบำนาญปกติหรือผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ

- ได้ต่ำกว่าเดือนละ ๔,๐๐๐ บาท ให้ได้รับ ช.ค.บ. เดือนละ ๒๐๐ บาท
- ได้ตั้งแต่เดือนละ ๔,๐๐๐ บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๔,๒๐๐ บาท ให้ได้รับเดือนละ ๒๐๐ บาท แต่

เมื่อรวม ช.ค.บ. กับบำนาญแล้วให้ได้รับไม่เกิน ๔,๒๐๐ บาท

(2) ผู้ได้รับบำนาญปกติถ้าเข้ารับราชการ หรือกลับเข้ารับราชการสังกัดราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ไม่มีสิทธิได้รับ ช.ค.บ.

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๓

(1) ผู้ที่ได้บำนาญพิเศษในฐานะทายาท

- ได้ต่ำกว่าเดือนละ ๔,๐๐๐ บาท ให้ได้รับ ช.ค.บ. เดือนละ ๑๐๐ บาท
- ได้ตั้งแต่เดือนละ ๔,๐๐๐ บาท ขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๔,๑๐๐ บาท ให้ได้รับ ช.ค.บ.
- เดือนละ ๑๐๐ บาท แต่เมื่อรวม ช.ค.บ. กับบำนาญแล้วให้ได้รับไม่เกิน ๔,๑๐๐ บาท

(๒) ผู้ได้รับบำนาญพิเศษในฐานะทายาท ถ้าเข้ารับราชการ หรือกลับเข้ารับราชการสังกัดราชการ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ไม่มีสิทธิได้รับ ช.ค.บ.

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๕ กำหนดให้ผู้ได้รับบำนาญปกติ บำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ บำนาญพิเศษในฐานะทายาท ให้ได้รับ ช.ค.บ. ดังนี้

(๑) ผู้ได้รับบำนาญในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๓ และยังคงได้รับอยู่ให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละ ร้อยละ ๓๙ ของจำนวนบำนาญที่ได้รับ

(๒) ผู้ได้รับบำนาญตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๒๓ ถึงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๕ และยังคงได้รับอยู่ให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละร้อยละ ๑๖ ของจำนวนบำนาญที่ได้รับ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่๔) พ.ศ. ๒๕๓๒ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๒ กำหนดให้ผู้ได้รับบำนาญปกติ บำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ บำนาญพิเศษในฐานะทายาทอยู่แล้ว ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๒ ให้ได้รับ ช.ค.บ. ดังนี้

(๑) ผู้ได้รับบำนาญและ ช.ค.บ. อยู่แล้ว ให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละร้อยละ ๖ ของจำนวนบำนาญและ ช.ค.บ. ที่ได้รับ

(๒) ผู้ได้รับเฉพาะบำนาญให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละร้อยละ ๖ ของจำนวนบำนาญที่ได้รับ

๒๒

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่๕) พ.ศ. ๒๕๓๓ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๓ กำหนดให้ผู้ได้รับบำนาญปกติ บำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ บำนาญพิเศษในฐานะทายาทอยู่แล้ว ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๓ ให้ได้รับ ช.ค.บ. ดังนี้

(๑) ผู้ได้รับบำนาญและ ช.ค.บ. อยู่แล้ว ให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละร้อยละ ๑๐ ของจำนวนบำนาญและ ช.ค.บ. ที่ได้รับ

(๒) ผู้ได้รับเฉพาะบำนาญให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละร้อยละ ๑๐ ของจำนวนบำนาญที่ได้รับ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่๖) พ.ศ. ๒๕๓๔ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ กำหนดให้ผู้รับบำนาญปกติที่มีเวลาราชการรวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า ๒๕ ปีบริบูรณ์และได้รับ ช.ค.บ. ตามข้อ ๓ ข้อ ๔ ทวิ ข้อ ๔ ตรีและข้อ ๔ จัตวา แล้วแต่กรณี อยู่แล้ว ให้ได้รับ ช.ค.บ. ดังนี้

(๑) ผู้ได้รับบำนาญปกติมีอายุตั้งแต่ ๗๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๘๐ปีบริบูรณ์และได้รับบำนาญปกติ รวมกับ ช.ค.บ. เดือนละไม่ถึง ๓,๐๐๐ บาท ให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละเท่ากับส่วนต่างของเงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท หักด้วยบำนาญปกติที่ได้รับอยู่

(๒) ผู้ได้รับบำนาญปกติมีอายุตั้งแต่๘๐ปีบริบูรณ์ขึ้นไปแต่ไม่ถึง ๙๐ ปีบริบูรณ์และได้รับบำนาญปกติรวมกับ ช.ค.บ. เดือนละไม่ถึง ๕,๐๐๐ บาท ให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละเท่ากับส่วนต่างของเงินจำนวน ๕,๐๐๐ บาทหักด้วยบำนาญปกติและ ช.ค.บ. ที่ได้รับอยู่

(๓) ผู้ได้รับบำนาญปกติมีอายุตั้งแต่ ๙๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและได้รับบำนาญปกติรวมกับ ช.ค.บ. เดือนละไม่ถึง ๖,๐๐๐ บาท ให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละเท่ากับส่วนต่างของเงินจำนวน ๖,๐๐๐ บาท หักด้วยบำนาญปกติและ ช.ค.บ. ที่ได้รับอยู่

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่๗) พ.ศ. ๒๕๓๕ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๕ กำหนดให้ผู้ได้รับบำนาญปกติ บำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ บำนาญพิเศษในฐานะทายาทให้ได้รับ ช.ค.บ. ดังนี้

(๑) ผู้ได้รับบำนาญก่อนวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๒๑ ให้ได้รับ ช.ค.บ. ในอัตราเดือนละร้อยละ ๔๐ ของจำนวนบำนาญและ ช.ค.บ. ที่ได้รับ

(๒) ผู้ได้รับบำนาญตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๒๑ ถึงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๒ ให้ได้รับในอัตราเดือนละร้อยละ ๒๐ ของจำนวนบำนาญและ ช.ค.บ. ที่ได้รับ

(๓) ผู้ได้รับบำนาญตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๓๒ ถึงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๕ ให้ได้รับ ช.ค.บ. ในอัตราเดือนละร้อยละ ๑๒ ของจำนวนบำนาญและ ช.ค.บ. ที่ได้รับ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่๘) พ.ศ. ๒๕๓๘ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๗ กำหนดให้ผู้ได้รับบำนาญปกติ บำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ บำนาญพิเศษในฐานะทายาทอยู่แล้ว ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๗ ให้ได้รับ ช.ค.บ. ดังนี้

(๑) ผู้ได้รับบำนาญและ ช.ค.บ. อยู่แล้ว ให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละร้อยละ ๑๑ ของจำนวนบำนาญและ ช.ค.บ. ที่ได้รับ

(๒) ผู้ได้รับเฉพาะบำนาญให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละร้อยละ ๑๑ ของจำนวนบำนาญที่ได้รับ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่๙) พ.ศ. ๒๕๔๗ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๗ กำหนดให้ผู้ได้รับบำนาญปกติ บำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ บำนาญพิเศษในฐานะทายาทอยู่แล้ว ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๗ ให้ได้รับ ช.ค.บ. ดังนี้

๒๓

(๑) ผู้ได้รับบำนาญและ ช.ค.บ. อยู่แล้ว ให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละร้อยละ ๓ ของจำนวนบำนาญและ ช.ค.บ. ที่ได้รับ

(๒) ผู้ได้รับบำนาญเฉพาะบำนาญให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละร้อยละ ๓ ของจำนวนบำนาญที่ได้รับ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๘ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ กำหนดให้

- ผู้ได้รับบำนาญปกติบำนาญพิเศษ เพราะเหตุทุพพลภาพ บำนาญพิเศษในฐานะทายาท เมื่อรวมกับ ช.ค.บ. ที่ได้รับต่ำกว่าเดือนละ ๕,๑๐๐ บาทให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละเท่ากับส่วนต่างของจำนวนเงิน ๕,๑๐๐ บาท หักด้วยจำนวนบำนาญและ ช.ค.บ. ที่ได้รับ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๙ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ กำหนดให้ผู้ได้รับบำนาญปกติ บำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ บำนาญพิเศษในฐานะทายาท อยู่แล้วในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้ได้รับ ช.ค.บ. ดังนี้

(๑) ผู้ได้รับบำนาญและ ช.ค.บ. อยู่แล้ว ให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีก ในอัตราเดือนละร้อยละ ๕ ของจำนวนบำนาญและ ช.ค.บ. ที่ได้รับ

(๒) ผู้ได้รับเฉพาะบำนาญให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละร้อยละ ๕ ของจำนวนบำนาญที่ได้รับ

(๓) ผู้ได้รับบำนาญเปลี่ยนแปลงสถานที่รับบำนาญให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้รับบำนาญลาออก หรือพ้นจากราชการเป็นผู้เบิกจ่าย ช.ค.บ.

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ กำหนดให้ผู้ได้รับบำนาญปกติ บำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ บำนาญพิเศษในฐานะทายาทอยู่แล้ว ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ให้ได้รับ ช.ค.บ. ดังนี้

(๑) ผู้ได้รับบำนาญและ ช.ค.บ. อยู่แล้ว ให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละร้อยละ ๔ ของจำนวนบำนาญและ ช.ค.บ. ที่ได้รับ

(๒) ผู้ได้รับเฉพาะบำนาญให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละร้อยละ ๔ ของจำนวนบำนาญที่ได้รับ
ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑๓)
พ.ศ. ๒๕๕๒ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ ให้ยกเลิกความใน ช.ค.บ. (ฉบับที่ ๑๐) และกำหนดให้

• ผู้ได้รับบำนาญปกติ บำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ บำนาญพิเศษ ในฐานะทายาทถ้าได้รับบำนาญ
รวมกันทุกประเภท เมื่อรวมกับ ช.ค.บ. ที่ได้รับต่ำกว่าเดือนละ ๖,๐๐๐ บาท ให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือน
ละเท่ากับส่วนต่างของจำนวนเงิน ๖,๐๐๐ บาท หักด้วยจำนวนบำนาญทุกประเภท และ ช.ค.บ. ที่ได้รับ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑๔)
พ.ศ. ๒๕๕๔ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ กำหนดให้ผู้ได้รับบำนาญปกติ บำนาญพิเศษเพราะเหตุ
ทุพพลภาพ บำนาญพิเศษในฐานะทายาทอยู่แล้วในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ให้ได้รับ ช.ค.บ. ดังนี้

(๑) ผู้ได้รับบำนาญและ ช.ค.บ. อยู่แล้ว ให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละร้อยละ ๕ ของจำนวน
บำนาญและ ช.ค.บ. ที่ได้รับ

(๒) ผู้ได้รับเฉพาะบำนาญให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละร้อยละ ๕ ของจำนวนบำนาญที่ได้รับ
ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑๕)
พ.ศ. ๒๕๕๕ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ให้ยกเลิกความใน ช.ค.บ. (ฉบับที่ ๑๓) และ
กำหนดให้

๒๔

• ผู้ได้รับบำนาญปกติ บำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ บำนาญพิเศษ ในฐานะทายาทถ้าได้รับบำนาญ
รวมกันทุกประเภท เมื่อรวมกับ ช.ค.บ. ที่ได้รับต่ำกว่าเดือนละ ๙,๐๐๐ บาท ให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือน
ละเท่ากับส่วนต่างของจำนวนเงิน ๙,๐๐๐ บาท หักด้วยจำนวนบำนาญทุกประเภท และ ช.ค.บ. ที่ได้รับ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑๖)
พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ กำหนดให้ผู้ได้รับบำนาญปกติ บำนาญพิเศษเพราะเหตุ
ทุพพลภาพ บำนาญพิเศษในฐานะทายาทอยู่แล้ว ในวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ ให้ได้รับ ช.ค.บ. ดังนี้

(๑) ผู้ได้รับบำนาญและ ช.ค.บ. อยู่แล้ว ให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละร้อยละ ๔ ของจำนวน
บำนาญและ ช.ค.บ. ที่ได้รับ

(๒) ผู้ได้รับเฉพาะบำนาญให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละร้อยละ ๔ ของจำนวนบำนาญที่ได้รับ

๑.๙.๒ การเบิกจ่ายเงิน ช.ค.บ.

๑) การจ่าย ช.ค.บ. ให้นำกฎหมายว่าด้วยการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จบำนาญและเงินอื่น
ในลักษณะเดียวกัน มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่ในกรณีผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย ให้จ่าย ช.ค.บ. เพียงวันที่
ถึงแก่ความตาย

๒) กรณีผู้รับบำนาญเปลี่ยนแปลงสถานที่รับบำนาญให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นต้นสังกัดที่ผู้รับบำนาญออกจากราชการเป็นผู้เบิกจ่าย ช.ค.บ.

๓) ให้เบิกจ่าย ช.ค.บ. จากงบประมาณรายจ่าย งบกลางประเภทรายจ่ายตามข้อผูกพัน

๔) การเบิกจ่าย ช.ค.บ. ไม่ต้องแสดงรายการหักภาษีเงินได้แต่ให้นำไปคำนวณหักจากเงินบำนาญ
ในฎีกาเบิกเงินบำนาญ

๑.๑๐ การส่งจ่ายบำเหน็จบำนาญ

๑.๑๐.๑ ขั้นตอนการขอรับบำเหน็จบำนาญ

๑) ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ใดประสงค์จะออกจากราชการ ให้ยื่นหนังสือขอลาออกจากองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนสังกัด ตามแบบ บ.ท. ๑๔ และกรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นพ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุให้ยื่นคำขอรับบำเหน็จหรือบำนาญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนสังกัดล่วงหน้าได้เป็นเวลา ๕ เดือนก่อนวันครบเกษียณอายุตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

๒) เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับเรื่องขอรับบำเหน็จบำนาญแล้วให้บันทึก วัน เดือน ปีที่ได้รับเรื่อง แล้วตรวจสอบและสอบสวนหลักฐานต่าง ๆ เพื่อนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาภายในกำหนดเวลาไม่เกิน ๑๕ วันนับแต่วันรับเรื่อง

๓) ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นใช้สมุดประวัติซึ่งมีการรับรองโดยถูกต้องเป็นหลักฐานในการตรวจสอบเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้วันแต่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ จะไม่มีสมุดประวัติหรือมีแต่สมุดประวัติไม่ถูกต้องสมบูรณ์หรือในกรณีหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับเวลาราชการขัดแย้งหรือไม่ตรงกัน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับเรื่องขอรับบำเหน็จบำนาญส่งไปยังหน่วยราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นเคยรับราชการอยู่เพื่อรับรองเวลาราชการของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้นั้นเป็นหลักฐานก่อน เมื่อได้รับหลักฐานดังกล่าวแล้วให้รีบดำเนินการรวบรวมเรื่องขอรับบำเหน็จบำนาญหรือบำเหน็จตกทอด พร้อมด้วยหลักฐานต่างๆโดยเสนอความเห็นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดว่าสมควรจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญหรือบำเหน็จตกทอดหรือไม่ประการใด ให้แก่ใครเป็นจำนวนเท่าใด หรือเดือนละเท่าใด ตั้งแต่เมื่อใด

๒๕

๔) เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับเรื่องขอรับบำเหน็จบำนาญและเอกสารต่าง ๆ จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ให้บันทึก วัน เดือน ปีที่ได้รับไว้เป็นหลักฐาน แล้วรีบพิจารณาออกคำสั่งจ่ายภายในกำหนดเวลา ๒๑ วันนับแต่วันได้รับเรื่อง

๑.๑๐.๒ คำสั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญ

๑) จังหวัดจัดทำคำสั่งเป็น ๓ ฉบับ โดยระบุให้ชัดเจนว่า จ่ายเป็นบำเหน็จหรือบำนาญหรือบำเหน็จตกทอด ให้แก่ใคร จำนวนเท่าใด หรือเดือนละเท่าใด จ่ายตั้งแต่เมื่อใด แล้วส่งคำสั่ง และเรื่องขอรับบำเหน็จบำนาญให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เสนอเรื่องเพื่อถือจ่ายหนึ่งชุด เก็บรักษาไว้ที่จังหวัดหนึ่งชุด และส่งไปยังสำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นหนึ่งชุด

๒) บำเหน็จหรือบำนาญปกติหรือบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพ ให้ส่งจ่ายได้ตั้งแต่วันขาดจากอัตราเงินเดือนเป็นต้นไป แต่สำหรับบำเหน็จตกทอด หรือบำนาญพิเศษซึ่งจ่ายแก่ทายาทหรือผู้มีสิทธิในกรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นถึงแก่ความตายหรือสูญหายนั้น ให้ส่งจ่ายได้ตั้งแต่วันถัดจากวันที่ถึงแก่ความตายหรือวันถัดจากวันที่สันนิษฐานว่าถึงแก่ความตาย

๓) ในกรณีที่มีการลดหรืองดบำนาญในระหว่างเวลาที่ข้าราชการกลับเข้ารับราชการใหม่และต่อมาออกจากราชการครั้งหลังโดยไม่มีสิทธิได้รับบำนาญการส่งจ่ายบำนาญที่เคยได้รับอยู่เดิมตั้งแต่วันออกจากราชการครั้งหลัง จะจ่ายได้ต่อเมื่อผู้รับบำนาญได้ยื่นขอรับบำนาญเดิมต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยได้รับ และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดิมจ่ายบำนาญต่อไป ทั้งนี้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นรายงานผ่านจังหวัดไปยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อแจ้ง ก.บ.ท. ทราบอีกครั้งหนึ่ง

๔) เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับคำสั่งจ่ายบำเหน็จบำนาญจากจังหวัดแล้วต้องแจ้งแก่ผู้ยื่นเรื่องรับทราบไว้เป็นหลักฐานโดยให้ลงลายมือชื่อรับทราบพร้อมทั้ง วัน เดือน ปีไว้ในคำสั่งจ่ายของจังหวัด พร้อมทั้งให้ลงลายมือชื่อรับทราบไว้ในทะเบียนที่จัดทำไว้โดยเฉพาะด้วย ส่วนผู้ที่อยู่ไกลหรืออยู่ต่างจังหวัดไม่

สะดวกแก่การติดต่อให้มาลงนามทราบได้ให้แจ้งให้ทราบทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และหมายเหตุในทะเบียนด้วย
ว่าได้แจ้งให้ทราบตามหนังสือลงทะเบียน วัน เดือน ปีใด

๑.๑๑ การเบิกจ่ายบำเหน็จบำนาญ

๑) การเบิกจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญประจำเดือนหนึ่ง ๆ ให้ใช้ฎีกาค่าตอบแทนโดยกรอกจำนวนเงิน
บำเหน็จบำนาญรวมทั้งเงินเพิ่มในประเภทเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วน ท้องถิ่นและให้เขียนใบแทรกแสดง
รายชื่อจำนวนเงินที่ขอเป็นรายบุคคลลงในแบบ บ.ท. ๗ แล้วรวมยอดทั้งทั้งสิ้นให้ตรงกับจำนวนขอเบิกแนบไว้กับ
ฎีกา

๒) การจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญรวมทั้งเงินเพิ่มจากบำนาญแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้เป็นหน้าที่ของ
สมุหบัญชีหรือหัวหน้าหน่วยการคลังขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นผู้รับผิดชอบและเบิกจ่ายตาม
ระเบียบโดยให้ลงจ่ายในทะเบียนจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญเล่มหนึ่งต่างหากโดยใช้แบบบ.ท. ๘ และให้กรอกรายชื่อ
จำนวนเงินบำเหน็จบำนาญเรียงตามลำดับใบแทรกฎีกาค่าตอบแทนและรวมยอดทั้งสิ้นไว้ตอนท้าย พร้อมทั้งหมายเหตุ
ว่าเบิกโดยฎีกาค่าตอบแทนที่เท่าใด วัน เดือน ปีใด การจ่ายในวันหนึ่ง ๆ รวมก็ราย เป็นเงินเท่าใด ต้องแสดง
ไว้ในช่องหมายเหตุ๘๓

๓) การขอรับบำเหน็จบำนาญผ่านทางธนาคารให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทย
กำหนด

๔) การจ่ายบำนาญประจำเดือนให้จ่ายในวันทำการก่อนวันทำการสุดท้ายของเดือน ๕ วันทำการ สำหรับ
กรณีที่ต้องเบิกเงินจากธนาคารหรือผู้มีสิทธิรับบำนาญได้รับบำนาญทางธนาคารให้จ่ายในวันทำการก่อนวันทำการ
สุดท้ายของธนาคารในเดือนนั้น ๕ วันทำการ แต่ทั้งนี้กระทรวงมหาดไทยจะกำหนดวันจ่ายเป็นอย่างอื่นก็ได้

๒๖

๕) กรณีผู้รับบำนาญลงชื่อรับเงิน ไม่ได้ให้ผู้รับพิมพ์ลายนิ้วมือแทน และให้ผู้จ่ายเงินหมายเหตุด้วยว่าเป็น
ลายพิมพ์นิ้วมือของใคร

๖) ในกรณีที่ผู้รับบำเหน็จบำนาญไม่สามารถจะมารับด้วยตนเองได้ต้องทำหนังสือมอบฉันทะตามแบบ
บ.ท. ๙

๑.๑๒ การตรวจสอบการจ่ายบำเหน็จบำนาญ

๑) ในห้องกรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำทะเบียนตรวจจ่ายบำเหน็จบำนาญไว้เล่มหนึ่งตามแบบ บ.ท. ๑๑
และให้มีข้อความดังนี้ชื่อผู้รับ จำนวนเงิน ตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนกันยายน รวม ๑๒ เดือน ในช่องหมายเหตุให้
หมายเหตุว่าได้รับคำสั่งจ่ายบำเหน็จหรือบำนาญตั้งแต่เมื่อใด เดือนละเท่าใดโดยในการลงทะเบียนตรวจจ่ายต้อง
แยกประเภท ดังนี้

(๑) บำเหน็จบำนาญปกติ

(ก) เหตุทดแทน

(ข) เหตุทุพพลภาพ

(ค) เหตุสูงอายุ

(ง) เหตุรับราชการนาน

(๒) บำนาญพิเศษ

(๓) บำเหน็จตกทอด

๒) การเบิกจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญสมุหบัญชีหรือหัวหน้าหน่วยการคลังขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่
จ่ายเงินบำเหน็จบำนาญจะต้องเก็บเรื่องขอรับบำเหน็จบำนาญหลักฐานการเบิกจ่ายตลอดจนเอกสารประกอบการ
จ่ายไว้ประกอบการตรวจสอบบัญชีการเงินเช่นเดียวกับใบสำคัญการจ่ายเงินประเภทอื่นขององค์การปกครองส่วน
ท้องถิ่น

ก) เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เบิกจ่ายบำเหน็จดำรงชีพให้ผู้รับบำนาญแล้วให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำทะเบียนคุมการจ่ายเงินบำเหน็จดำรงชีพตามแบบ บ.ท. ๑๗ เพื่อใช้ควบคุมและตรวจสอบการเบิกจ่ายบำเหน็จดำรงชีพให้เป็นปัจจุบัน เพื่อเป็นหลักฐานเมื่อผู้รับบำนาญถึงแก่กรรมและต้องจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดส่วนที่เหลือหลังหักบำเหน็จดำรงชีพให้แก่ทายาท

ค) ในกรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้รับบำนาญขอเปลี่ยนแปลงสถานที่รับบำนาญให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นบันทึกเพิ่มเติมในรายการหมายเหตุตามแบบหนังสือสำคัญจ่ายเงินบำนาญครั้งสุดท้าย บ.ท. ๑๓ เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการควบคุมและตรวจสอบการได้รับเงินบำเหน็จดำรงชีพของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้รับบำนาญที่ขอเปลี่ยนแปลงสถานที่รับบำนาญ

๑.๑๓ การแสดงการดำรงชีวิตของผู้รับบำนาญ

๑.๑๓.๑ ผู้แสดงตนเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้รับบำนาญ

๑) ภายในเดือนแรกของปีงบประมาณใหม่ทุกปีให้ผู้รับบำนาญแสดงการดำรงชีวิตอยู่ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจะแสดงด้วยตนเอง หรือให้มีการรับรองของนายอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นที่ผู้รับบำนาญมีภูมิลำเนาอยู่ในปัจจุบัน หรือข้าราชการประจำไม่ต่ำกว่าระดับ ๕ เป็นผู้รับรองตามแบบ บ.ท. ๑๒ ซึ่งรับรองว่าผู้รับบำนาญยังดำรงชีวิตอยู่ เพื่อประกอบเป็นหลักฐานการเบิกจ่ายเงินโดย

๒) ให้เจ้าหน้าที่ผู้จ่ายบำนาญจัดทำสมุดไว้เล่มหนึ่งเพื่อใช้ในการแสดงรายชื่อและตำบลที่อยู่ของผู้รับบำนาญและให้ผู้รับบำนาญลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปีที่แสดงการดำรงชีวิตอยู่ไว้เป็นหลักฐาน

๓) กรณีมอบฉันทะให้ผู้อื่นรับแทน ให้ปฏิบัติตามความในข้อ ๒) โดยอนุโลม

๒๗

๑.๑๓.๒ ผู้แสดงตนเป็นบุตรที่กำลังศึกษา

กรณีผู้รับบำนาญพิเศษเป็นบุตรซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นเตรียมอุดมศึกษา หรือชั้นอุดมศึกษา หรือชั้นการศึกษาที่ราชการรับรองให้เทียบเท่า ถ้าประสงค์จะขอรับบำนาญพิเศษต่อไปอีกหลังจากที่มีอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์แล้ว ให้ยื่นใบรับรองของสถานศึกษานั้น ๆ และหลังจากนั้นให้ยื่นใบรับรอง เช่นว่านี้ภายในเดือนแรกของปีงบประมาณใหม่ทุกปีจนถึงอายุครบ ๒๕ ปีบริบูรณ์

๑.๑๓.๓ หลักฐานการดำรงชีวิต

๑) เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับหลักฐานการดำรงชีวิตอยู่ หรือใบรับรองของสถานศึกษาแล้ว ให้บันทึกไว้ในทะเบียนการจ่ายเงินบำนาญและทะเบียนตรวจจ่ายเงินบำนาญว่าผู้รับบำนาญรายใดได้แสดงการดำรงชีวิตอยู่ตั้งแต่วัน เดือน ปีใด หรือได้ยื่นใบรับรองของสถานศึกษาตั้งแต่วัน เดือน ปีใด แล้วแต่กรณีเพื่อเป็นหลักฐานการจ่ายบำนาญต่อไป ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เบิกจ่ายเก็บรักษาหลักฐานดังกล่าวไว้เพื่อตรวจสอบบัญชีการเงินต่อไป

๒) ถ้าปรากฏว่าผู้รับบำนาญขาดสิทธิที่จะได้รับบำนาญต่อไปแล้ว หรือผู้รับบำนาญไม่แสดงการดำรงชีวิตอยู่หรือมียื่นใบรับรองของสถานศึกษา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระงับการจ่ายบำนาญไว้จนกว่าผู้รับบำนาญจะแสดงหลักฐานการดำรงชีวิตอยู่ หรือส่งใบรับรองของสถานศึกษาให้ถูกต้อง

๑.๑๔ การเปลี่ยนแปลงสถานที่รับบำนาญ

ผู้รับบำนาญที่ย้ายภูมิลำเนาและประสงค์จะโอนการรับเงินบำนาญไปรับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปเดียวกันในท้องที่ที่ย้ายไปอยู่ใหม่ให้ผู้รับบำนาญยื่นเรื่องต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จ่ายบำนาญเดิม และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นส่งเรื่องและหนังสือสำคัญจ่ายเงินบำนาญครั้งสุดท้ายตามแบบ บ.ท. ๑๓ ไปยังจังหวัด และให้จังหวัดรายงานเพื่อขออนุมัติกระทรวงมหาดไทย

๒. เงินทดแทนข้าราชการส่วนท้องถิ่นวิสามัญประจำการที่ออกจากราชการ

เงินทดแทนข้าราชการส่วนท้องถิ่นวิสามัญประจำการที่ออกจากราชการ เป็นเงินทดแทนความชอบให้แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นวิสามัญประจำการที่ออกจากราชการ เพื่อให้สอดคล้องตามระเบียบของทางราชการ และสอดคล้องตามหลักแห่งพระราชบัญญัติโอนโรงเรียนประถมศึกษาบางประเภทไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๐๙ กระทรวงมหาดไทยจึงได้กำหนดระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินทดแทนแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นวิสามัญประจำการที่ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๐๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๔ ขึ้น ซึ่งมีหลักเกณฑ์และสิทธิประโยชน์โดยสรุป ดังนี้

๒.๑ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นวิสามัญประจำการที่มีสิทธิรับเงินทดแทน

ข้าราชการส่วนท้องถิ่นวิสามัญประจำการที่มีสิทธิรับเงินทดแทน ได้แก่ข้าราชการส่วนจังหวัดวิสามัญพนักงานเทศบาลวิสามัญ ซึ่งได้รับเงินเดือนจากงบประมาณหมวดเงินเดือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ไม่รวมถึง

- ข้าราชการส่วนจังหวัดวิสามัญชั่วคราว
- พนักงานเทศบาลวิสามัญชั่วคราว
- ข้าราชการส่วนท้องถิ่นวิสามัญประจำการที่มีสัญญาจ้าง

๒.๒ การจ่ายเงินทดแทนข้าราชการส่วนท้องถิ่นวิสามัญประจำการ

๑) การคำนวณเงินทดแทน คำนวณโดย

☞ เงินเดือนเดือนสุดท้าย X จำนวนปีเวลาราชการสำหรับคำนวณเงินทดแทน

๒) เวลาราชการสำหรับคำนวณเงินทดแทน หมายความว่า เวลาราชการปกติรวมกับเวลาราชการทวีคูณ (ให้นับถึงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๐๘) กรณีเศษของปีถ้าถึง ๖ เดือนให้นับเป็น ๑ ปี

๒๘

๓) กรณีเงินทดแทนที่จ่ายให้ข้าราชการวิสามัญประจำการ หากผู้มีสิทธิได้รับตายเสียก่อนได้รับเงินทดแทน เงินดังกล่าวเป็นมรดกตกแก่ทายาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๔) สิทธิในการรับเงินทดแทนให้มีอายุความ ๓ ปี

๒.๓ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นวิสามัญประจำการซึ่งไม่มีสิทธิได้รับเงินทดแทน

๑) ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการก่อนหรือมีเวลาราชการครบ ๕ ปีบริบูรณ์

๒) ถูกไล่ออก หรือปลดออกจากราชการ หรือตายเพราะกระทำความผิด หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๓) มีเวลาราชการสำหรับคำนวณเงินทดแทนไม่ครบ ๑ ปีบริบูรณ์ยกเว้นกรณียุบเลิกตำแหน่ง

๒.๔ เงื่อนไขในการจ่ายเงินทดแทนให้แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นวิสามัญประจำการ

๑) กรณีพนักงานเทศบาลวิสามัญภารโรงโรงเรียน ให้เบิกจ่ายจากเงินอุดหนุน

๒) กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นวิสามัญประจำการ นอกเหนือจากตำแหน่งพนักงานเทศบาลวิสามัญภารโรงโรงเรียน ตามข้อ ๑) ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. บำเหน็จลูกจ้าง

บำเหน็จลูกจ้าง คือ เงินทดแทนความชอบที่จ่ายให้แก่ลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่พ้น หรือออกจากราชการ ทั้งนี้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้างของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบัน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งมีหลักเกณฑ์และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ โดยสรุป ดังนี้

๓.๑ ลูกจ้างผู้มีสิทธิรับบำเหน็จ

ลูกจ้างที่มีสิทธิรับบำเหน็จจะต้องเป็นลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบลจำแนกได้ดังนี้

๑) ลูกจ้างประจำได้แก่ลูกจ้างรายเดือน รายวัน และรายชั่วโมง ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จ้างไว้ปฏิบัติงานที่มีลักษณะประจำไม่มีกำหนดเวลาตามอัตราและจำนวนที่กำหนดไว้โดยจ่ายค่าจ้างจากงบประมาณหมวดค่าจ้าง หรือหมวดค่าจ้างประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ไม่รวมถึง

- ลูกจ้างประจำที่มีสัญญาจ้าง
- ลูกจ้างที่จ้างให้ปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในต่างประเทศ

๒) ลูกจ้างชั่วคราว ได้แก่ลูกจ้างรายเดือน รายวัน และรายชั่วโมง ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จ้างไว้ปฏิบัติงานที่มีลักษณะชั่วคราว และหรือโดยมีกำหนดเวลาจ้าง โดยจ่ายค่าจ้างจากเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๒ สิทธิประโยชน์ด้านบำเหน็จของลูกจ้าง

บำเหน็จลูกจ้างให้จ่ายจากเงินรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยกเว้น ลูกจ้างประจำ ภารโรง โรงเรียนให้จ่ายจากเงินอุดหนุน และกรณีลูกจ้างประจำถ่ายโอนภารกิจจะมีการแบ่งสัดส่วนภาระการจ่ายบำเหน็จระหว่างงบประมาณเงินอุดหนุนของรัฐ และงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยคำนวณตามระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำส่วนราชการเดิมและราชการส่วนท้องถิ่น สิทธิประโยชน์ด้านบำเหน็จลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็นบำเหน็จปกติ บำเหน็จรายเดือน บำเหน็จพิเศษ บำเหน็จพิเศษรายเดือน และบำเหน็จตกทอด ดังนี้

๑) บำเหน็จปกติ

๑.๑ สิทธิในการรับบำเหน็จปกติ

บำเหน็จปกติคือ เงินตอบแทนที่จ่ายครั้งเดียวให้แก่ ลูกจ้างประจำเท่านั้นที่ออกจากงาน โดยต้องมีระยะเวลาทำงานและลาออกจากงานด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังนี้

๒๙

☞ ทำงานเป็นลูกจ้างประจำมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์และลาออกจากการทำงานด้วยเหตุดังนี้

(๑) ลาออกโดยไม่มีความผิด และได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง หรือผู้ได้รับมอบอำนาจแล้ว

(๒) กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและถูกลงโทษปลดออกจากราชการ

☞ ทำงานเป็นลูกจ้างประจำมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปีบริบูรณ์และลาออกจากการทำงานด้วยเหตุดังนี้

(๑) ป่วยเจ็บไม่อาจปฏิบัติหน้าที่การงานของตนโดยสม่ำเสมอ หรือโดยมีใบตรวจแพทย์ซึ่งทางราชการรับรองว่าไม่สามารถ หรือไม่สมควรทำงานต่อไป

(๒) ขาดคุณสมบัติเกี่ยวกับสัญชาติ

(๓) ขาดคุณสมบัติเนื่องจาก ไม่เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยความบริสุทธิ์ใจ

(๔) ขาดคุณสมบัติเนื่องจากไปดำรงตำแหน่งกำนัน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

(๕) ขาดคุณสมบัติเนื่องจากไปดำรงตำแหน่ง ข้าราชการการเมือง

(๖) ขาดคุณสมบัติเนื่องจากเป็นผู้ทุพพลภาพ จนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

(๗) ขาดคุณสมบัติเนื่องจากไปเป็นกรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

- (๘) ขาดคุณสมบัติเนื่องจากตกเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๙) องค์ประกอบครองส่วนท้องถิ่นเล็กตำแหน่งหรือยุบตำแหน่ง
- (๑๐) หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่การงานให้มีประสิทธิภาพหรือประพฤตินั้นไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง หน้าที่การงาน หรือบกพร่องในหน้าที่ด้วยเหตุใด
- (๑๑) ถูกสั่งให้ออกจากราชการ เนื่องจากมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะลงโทษปลดออกหรือไล่ออกได้ แต่มีมลทินหรือมีหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนนั้น ซึ่งถ้าให้ปฏิบัติงานต่อไปอาจจะเป็นการเสียหายแก่ทางราชการ
- (๑๒) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเนื่องจากรับโทษจำคุกโดยศาล หรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก
- (๑๓) ไปรับราชการทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร
- (๑๔) ขาดคุณสมบัติในการทำงานเป็นลูกจ้างประจำตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ้างลูกจ้างของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

๑.๒ การคำนวณบำเหน็จปกติ

การคำนวณบำเหน็จปกติ ให้คำนวณ ดังนี้

☞ ค่าจ้างเดือนสุดท้าย X จำนวนเดือนที่ทำงาน

๒

(๑) ค่าจ้างหมายถึง ค่าจ้างอัตราปกติตามอัตราที่กำหนดจ่ายในการทำงานในระยะเวลาตามปกติ และหมายความรวมถึงเงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ (พ.ส.ร.) ด้วย

๓๐

(๒) ค่าจ้างเดือนสุดท้าย หมายถึง ค่าจ้างทั้งเดือนที่ลูกจ้างควรจะได้รับในเดือนสุดท้ายก่อนออกจากงาน

(๓) เวลาทำงานนับเป็นเดือน เศษของเดือนถ้าถึง ๑๕ วันให้นับเป็น ๑ เดือน ถ้าไม่ถึง ๑๕ วันให้ปัดทิ้ง สำหรับจำนวนวันถ้ามีหลายตอนให้รวมกันแล้วนับ ๓๐ วันเป็น ๑ เดือน

(๔) ถ้าลูกจ้างประจำผู้มีสิทธิได้รับบำเหน็จปกติตายเสียก่อน ได้รับบำเหน็จปกติเงินดังกล่าวถือเป็นมรดกแก่ทายาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๒) บำเหน็จพิเศษ

บำเหน็จพิเศษ คือ เงินตอบแทนที่จ่ายครั้งเดียวให้แก่ลูกจ้างประจำหรือลูกจ้างชั่วคราวที่ได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติงานในหน้าที่หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำตามหน้าที่ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจสอบและแสดงว่าไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อีกเลย

๒.๑ สิทธิในการรับบำเหน็จพิเศษ

(๑) ลูกจ้างประจำหรือลูกจ้างชั่วคราว ที่ได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติงานในหน้าที่หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำตามหน้าที่ดังกล่าว นอกจากจะได้รับบำเหน็จปกติแล้วให้ได้รับบำเหน็จพิเศษอีกด้วย เว้นแต่อันตรายที่ได้รับหรือการป่วยเจ็บนั้นเกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือจากความผิดของตนเอง

(๒) กรณีลูกจ้างชั่วคราวที่มีสิทธิรับบำเหน็จพิเศษไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จปกติ

๒.๒ อัตราบำเหน็จพิเศษ

กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้กำหนดตามสมควรแก่เหตุการณ์ประกอบกับความพิการและทุพพลภาพ ดังนี้

(๑) ลูกจ้างประจำ

- ⇒ กรณีปฏิบัติหน้าที่ในเวลาปกติที่ได้รับ ๖ ถึง ๒๔ เท่าของอัตราค่าจ้างเดือนสุดท้าย
- ⇒ ระหว่างเวลาที่มีการรบ การสงคราม การปราบปรามจลาจล หรือในระหว่างที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่ได้รับ ๓๖ ถึง ๔๒ เท่าของอัตราค่าจ้างเดือนสุดท้าย

(๒) ลูกจ้างชั่วคราว

- ⇒ ให้ได้รับ ๓ ใน ๔ ส่วนของลูกจ้างประจำ

(๓) ทายาท

กรณีลูกจ้างผู้มีสิทธิรับบำเหน็จพิเศษตายก่อนได้รับบำเหน็จพิเศษ ถ้าตายเพราะเหตุตามข้อ ๒) ให้จ่ายบำเหน็จพิเศษแก่ทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนี้

(๓.๑) กรณีผู้ตายเป็นลูกจ้างประจำ

- ⇒ ในกรณีปฏิบัติหน้าที่ในเวลาปกติที่ได้รับ
= อัตราค่าจ้างเดือนสุดท้าย X ๓๐ เดือน
- ⇒ ในระหว่างเวลาที่มีการรบ การสงคราม การปราบปรามจลาจล หรือในระหว่างที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่ได้รับ
= อัตราค่าจ้างเดือนสุดท้าย X ๔๘ เดือน

(๓.๒) กรณีผู้ตายเป็นลูกจ้างชั่วคราว

- ⇒ ให้ได้รับ = ๓ ใน ๔ ส่วนของลูกจ้างประจำ

๓๑

๒.๓ กรณีลูกจ้างผู้มีสิทธิรับบำนาญพิเศษ ได้รับเงินช่วยเหลือประเภทอื่น ๆ อยู่

กรณีลูกจ้างประจำหรือลูกจ้างชั่วคราวได้รับอันตราย หรือป่วยเจ็บตามข้อ (๑) หรือถึงแก่ความตาย ตามข้อ (๓) ถ้าลูกจ้างหรือทายาทมีสิทธิได้รับทั้งบำเหน็จพิเศษตามระเบียบนี้ เงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัยตามกฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติหรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม เงินค่าทดแทนตามระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินค่าทดแทนและการพิจารณาบำเหน็จความชอบในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ หรือเงินอื่นในลักษณะเดียวกันจากทางราชการ หรือจากหน่วยงานอื่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งให้ไปปฏิบัติงานให้เลือกรับได้เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วแต่จะเลือก

๓) บำเหน็จรายเดือน

บำเหน็จรายเดือน คือเงินตอบแทนของลูกจ้างประจำที่ออกจากงานและมีเวลาการปฏิบัติงานเป็นระยะเวลาตั้งแต่ ๒๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ซึ่งจ่ายเป็นรายเดือนจนกว่าลูกจ้างผู้รับบำเหน็จรายเดือนจะเสียชีวิต

๓.๑ สิทธิการรับบำเหน็จรายเดือน

- ๑) ลูกจ้างประจำที่มีสิทธิรับบำเหน็จปกติ และมีระยะเวลาทำงาน ตั้งแต่ ๒๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปจะแสดงความประสงค์ขอรับเป็นบำเหน็จรายเดือนแทนก็ได้
- ๒) สิทธิในบำเหน็จรายเดือนให้เริ่มตั้งแต่วันที่ลูกจ้างประจำออกจากงานจนถึงแก่ความตาย

๓.๒ วิธีการคำนวณบำเหน็จรายเดือน

- ⇒ ค่าจ้างเดือนสุดท้าย X จำนวนเดือนที่ทำงาน

$$๑๒ \times ๕๐$$

๔) บำเหน็จพิเศษรายเดือน

บำเหน็จพิเศษรายเดือน คือ เงินที่จ่ายให้แก่ลูกจ้างประจำที่ได้รับอันตราย หรือป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติงานในหน้าที่หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรอง และแสดงว่าไม่สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อีกเลย ซึ่งจ่ายเป็นรายเดือน

๔.๑ สิทธิการรับบำเหน็จพิเศษรายเดือน

- ๑) ลูกจ้างประจำที่มีสิทธิรับบำเหน็จพิเศษจะขอรับบำเหน็จพิเศษรายเดือนแทนก็ได้
- ๒) สิทธิในบำเหน็จพิเศษรายเดือนให้เริ่มตั้งแต่วันที่ลูกจ้างประจำออกจากงานจนถึงแก่ความตาย

๔.๒ อัตราบำเหน็จพิเศษรายเดือน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้กำหนดตามสมควรแก่เหตุการณ์ประกอบกับความพิการ และทุพพลภาพของลูกจ้างประจำดังนี้

⇒ กรณีปฏิบัติหน้าที่ในเวลาปกติที่ได้รับ
= ๖ ถึง ๒๔ เท่า ของอัตราค่าจ้างเดือนสุดท้าย

๕๐

⇒ ระหว่างเวลาที่มีการรบ การสงคราม การปราบปรามจลาจล หรือในระหว่างที่มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ให้ได้รับ

= ๓๖ ถึง ๔๒ เท่า ของอัตราค่าจ้างเดือนสุดท้าย

๕๐

๕) บำเหน็จตกทอด

บำเหน็จตกทอด คือ เงินที่จ่ายให้แก่ทายาทของลูกจ้างประจำที่รับบำเหน็จรายเดือนหรือบำเหน็จพิเศษรายเดือนที่ถึงแก่ความตาย

๓๒

๕.๑ ผู้มีสิทธิรับบำเหน็จตกทอด และวิธีคำนวณ

๕.๑.๑ กรณีผู้รับบำเหน็จรายเดือนหรือผู้รับบำเหน็จพิเศษรายเดือนถึงแก่ความตายให้จ่ายบำเหน็จตกทอด เป็นจำนวน = ๑๕ เท่าของบำเหน็จรายเดือน หรือบำเหน็จพิเศษรายเดือน

๕.๑.๒ จ่ายให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิดังนี้

- (๑) บุตรที่ได้รับ ๒ ส่วน ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่ ๓ คนขึ้นไป ให้ได้รับ ๓ ส่วน
- (๒) สามีหรือ ภริยา ให้ได้รับ ๑ ส่วน
- (๓) บิดา มารดา หรือบิดา หรือมารดา ที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับ ๑ ส่วน
- (๔) กรณีไม่มีทายาทตาม (๑) (๒) (๓) หรือทายาทดังกล่าวนั้นได้ตายไปก่อน ก็ให้

แบ่งบำเหน็จตกทอดระหว่างทายาทผู้มีสิทธิที่อยู่ตามส่วน

๕.๑.๓ กรณีไม่มีทายาทตามข้อ ๕.๑.๒ ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งลูกจ้างประจำผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าสังกัดตามแบบและวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

๕.๑.๔ กรณีไม่มีทายาทหรือบุคคลที่ได้แสดงเจตนาไว้หรือบุคคลนั้นได้ตายไปก่อนให้สิทธิในบำเหน็จตกทอดเป็นอันยุติลง

๕.๑.๕ กรณีจ่ายบำเหน็จตกทอดไปแล้ว หากปรากฏว่ามีบุตรเพิ่มขึ้นโดยคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย ซึ่งได้มีการฟ้องคดีขอให้รับเด็กเป็นบุตรก่อน หรือภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่บิดาตาย หรือนับแต่วันที่ารู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของบิดา ให้แบ่งบำเหน็จตกทอดนั้นใหม่ระหว่างทายาทผู้มีสิทธิโดยถือว่าบุตรชอบด้วยกฎหมายตามคำพิพากษานั้นเป็นทายาทผู้มีสิทธิตั้งแต่วันที่ตายของลูกจ้างผู้รับบำเหน็จรายเดือน หรือบำเหน็จพิเศษรายเดือน แล้วแต่กรณี ในกรณีเช่นนี้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าสังกัดเรียกคืนบำเหน็จตกทอดจากทายาท ซึ่งรับบำเหน็จตกทอดไปก่อนแล้วตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

๕.๑.๖ กรณีไม่สามารถเรียกคืนบำเหน็จตกทอดที่จ่ายให้ทายาทซึ่งรับเงินไปในส่วนของตนได้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าสังกัดไม่ต้องรับผิดชอบจ่ายเงินบำเหน็จตกทอดให้แก่บุตรซึ่งได้มีคำพิพากษาของศาลว่าเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายย้อนหลังไปถึงวันเกิดสิทธิรับบำเหน็จตกทอดแต่อย่างใด

๖) งบประมาณในการจ่ายเงินบำเหน็จให้แก่ลูกจ้างประจำ

๖.๑ กรณีลูกจ้างประจำการโรงเรียน ลูกจ้างประจำการโรงเรียนถ่ายโอน

บำเหน็จปกติบำเหน็จรายเดือน บำเหน็จพิเศษ บำเหน็จพิเศษรายเดือน บำเหน็จตกทอด และเงินช่วยพิเศษกรณีลูกจ้างประจำการโรงเรียน ลูกจ้างประจำการโรงเรียนถ่ายโอนถึงแก่กรรมในตำแหน่ง (๓ เท่าของค่าจ้าง) เบิกจ่ายจากเงินอุดหนุน

๖.๒ กรณีลูกจ้างประจำขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

บำเหน็จปกติ บำเหน็จรายเดือน บำเหน็จพิเศษ บำเหน็จพิเศษรายเดือน บำเหน็จตกทอด และเงินช่วยพิเศษกรณีลูกจ้างประจำถึงแก่กรรมในตำแหน่ง (๓ เท่าของค่าจ้าง) เบิกจ่ายจากงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

๖.๓ กรณีลูกจ้างประจำถ่ายโอน

(๑) บำเหน็จปกติ บำเหน็จรายเดือน บำเหน็จพิเศษ บำเหน็จพิเศษ รายเดือนและบำเหน็จตกทอด รายการดังกล่าวทั้งหมดเฉพาะส่วนที่รัฐบารับภาระ เบิกจ่ายจากเงินอุดหนุน

(๒) บำเหน็จปกติบำเหน็จรายเดือน บำเหน็จพิเศษ บำเหน็จพิเศษรายเดือนและบำเหน็จตกทอด รายการดังกล่าวทั้งหมดเฉพาะส่วนที่ท้องถิ่นรับภาระ เบิกจ่ายจากงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) เงินช่วยพิเศษ กรณีลูกจ้างประจำถ่ายโอนถึงแก่กรรมในตำแหน่ง(๓ เท่าของค่าจ้าง) เบิกจ่ายจากเงินอุดหนุน

๓๓

๖.๔ บำเหน็จปกติบำเหน็จรายเดือน บำเหน็จพิเศษ บำเหน็จพิเศษรายเดือน และบำเหน็จตกทอด ถ้ามีเศษของบาทให้ปัดทิ้ง

๗) การสั่งจ่ายเงินบำเหน็จลูกจ้าง

การสั่งจ่ายบำเหน็จลูกจ้างตามระเบียบว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้างของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อ ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือนายกเทศมนตรีหรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วแต่กรณี

๔. ผังภาพแสดงสิทธิประโยชน์บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

- ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- ตำแหน่งครูครุถ่ายโอน ครูผู้ดูแลเด็ก
- ตำแหน่งครูถ่ายโอน/บุคลากรทางการศึกษา ที่เป็นสมาชิก กบข.
- ข้าราชการถ่ายโอนที่เป็นสมาชิก